

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แนวการจัดประสบการณ์ชั้นเด็กเล็ก.

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว , 2527.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การจัดบริการศูนย์เด็กก่อนวัยเรียน.

กรุงเทพมหานคร : เอร่าวัฒนาการพิมพ์ , 2523.

_____. การศึกษาสภาพการอบรมในศูนย์เด็กปฐมวัย. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วน
จำกัดศรีเดชา, 2528.

ฉันทนา ภาคบังกช. สอนให้เด็กคิด:โมเดลการพัฒนาทักษะการคิดเพื่อคุณภาพชีวิตและสังคม.

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2528.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. มิตินี้ 3 ทางการศึกษา. แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.

ชาญชัย อินทรประวัตติ. วิธีสอนทั่วไปและการสอนแบบจุลภาค. มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒสงขลา, 2522.

นวลศิริ เปาโรหิตย์และคณะ. จิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพมหานคร :

มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2518.

ประคอง กรรณสูต. สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร :

ไทยวัฒนาพานิช, 2522.

_____. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร :

บริษัทศูนย์หนังสือ ดร. ศรีสง่าจำกัด, 2528.

เป็รื่อง กุฎก. เทคนิคการเขียนบทเรียนแบบโปรแกรม. ภาควิชาเทคโนโลยีทางการ

ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519.

พนัส หันนาคินทร์. ศิลปะการใช้คำถาม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ศึกษานานาชาติ, 2520.

พิงใจ สีนชวานนท์. "การฝึกทักษะการสอนจุลภาค," ในเอกสารการสอนชุดวิชา

การสร้างเสริมวิชาชีพศึกษาศาสตร์ หน่วยที่ 8. หน้า 341-344

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, กรุงเทพมหานคร : อรุณการพิมพ์, 2526.

ราศี ทองสวัสดิ์. "การจัดประสบการณ์เพื่อฝึกทักษะทางภาษาแก่เด็กปฐมวัย." ใน เอกสารการสอนชุดวิชาการสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตระดับปฐมวัยศึกษา หน่วยที่ 4. หน้า 233 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กรุงเทพมหานคร : อรุณการพิมพ์, 2525.

สุชา จันทร์เอม. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2517.
สุนันท์ ปัทมาคม. บทเรียนแบบโปรแกรม. แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.

บทความ

ติลก ดิลกานนท์. "คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น," วารสารวัดผลการศึกษา 8 (พฤษภาคม-สิงหาคม 2525) : 25-33.

ธงชัย ชิวปรีชาและกมล ภูประเสริฐ. "การใช้คำถามในห้องเรียน." จุลสารการประถมศึกษา (มิถุนายน 2522) : 25-33.

ประชุมพร สุวรรณตรา. "โรงเรียนอนุบาล," วารสารครุศาสตร์ 3 (มกราคม-มีนาคม 2530) : 20-21.

นิเทศีย์ ทวยเจริญ. "พัฒนาการทางภาษาของเด็ก," คุรุปริทัศน์ ฉบับความรู้เกี่ยวกับเด็ก 2522 : 137-138.

ศิริกาญจน์ โกสุมภ์. "เทคนิคการตั้งคำถาม," ประชาศึกษา 11 (ตุลาคม 2521) : 15.

สมพงษ์ จิตระดับ. "สอนอย่างไรให้นักเรียนคิดเป็นได้," ประชาศึกษา 34 (เมษายน 2527) : 9-11.

อุ้นตา นพคุณ. "คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น : คุณภาพชีวิตในเชิงการศึกษา," วารสารครุศาสตร์ 2 (กรกฎาคม-กันยายน 2526) : 9-19.

เอกสารอื่น ๆ

กวิรินทร์ ฉาดากิจวรคุณ. "การสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมสื่อผลมวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องไฟฟ้าในบ้านสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่สาม." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.

กัลยา เขียวขำ. "การศึกษาลักษณะคำถามและทักษะการใช้คำถามของครูวิทยาศาสตร์ ในชั้นประถมศึกษาปีที่ห้าและหก จังหวัดขอนแก่น." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

จิตรลดา เลคชุก. "การสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมวิชาการพยาบาล เรื่องการทำแผล สำหรับนักศึกษาพยาบาลปีที่ 1." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาพยาบาล บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.

- ชัชวาล ศรีสละ. "ปฏิสัมพันธ์ของตำแหน่งคำถามกับรูปแบบการคิดที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ ด้านพุทธิพิสัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- คุณฐิติ บริพัตร ณ อยุธยา. "ทักษะเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย," ในเล่มมณานิพนธ์ เรื่อง การจัดการศึกษาปฐมวัย: ศิษย์ทางที่ห้าหาย. ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- พรทิพย์ ไชยโส. "การวิเคราะห์พฤติกรรมการใช้คำถามของครูวิทยาศาสตร์." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.
- ดวงทิพย์ ชัยนิบาลสถิตย์. "การสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมเรื่องการปฏิบัติงานในชีวิตประจำวันสำหรับผู้ป่วยโรคเบาหวาน." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาพยาบาลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.
- เพ็ญจันทร์ สุนทราราม. "ความสามารถในการพูดของเด็กก่อนวัยเรียน." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- มณิกิรา ล้ำชา. "การสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องระบบนิเวศน์สำหรับมัธยมศึกษาตอนปลาย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.
- ยุพดี งามศรีลลิตศักดิ์. "การสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมวิชา ชีววิทยา เรื่อง ยีนทำงานได้อย่างไร สำหรับระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- โรจน์ จะโนภาษและคณะ. "แบบจำลองทักษะการสอนจุลภาค: ทักษะการตั้งคำถาม." คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.
- เลขา ปิยะจรรย์. "การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างประสบการณ์ด้านภาษาแก่เด็กอนุบาล," เอกสารประกอบการสอนวิชาหลักสูตรและการสอนสำหรับเด็กเล็ก. ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- วิสิฏ์ พงษ์ประดิษฐ์. "การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านพุทธิพิสัยในวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยบทเรียนแบบโปรแกรมที่มีการชี้แนะที่หลักการและการชี้แนะที่วิธีแก้ปัญหา." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

- ศิริพร สิงหนัตร. "การสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมสำหรับพยาบาลเรื่อง ความรู้
ขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับคลื่นหัวใจ." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาพยาบาล
ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.
- สายสมร ทองคำ. "กระบวนการสอนเพื่อสร้างลักษณะการคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชา
ประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- สุชาดา แจ่มจันทร์. "ลักษณะคำถามและทักษะการใช้คำถามของครูภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ห้า ในโรงเรียนของอำเภอบ้านโป่ง สังกัดองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดราชบุรี." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
- อรุณลักษณ์ ดิษบรรจง, "การเปรียบเทียบผลของการเสนอคำถามด้วยคำพูด ด้วยรูปภาพ
และด้วยคำพูดกับรูปภาพ ที่มีต่อการใช้เหตุผลในการรวมประเภทของนักเรียน
ระดับประถมศึกษา." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- อุดม ป้ารุ่งศรี. "การวิเคราะห์การสนองตอบของเด็กก่อนวัยเรียนต่อคำถามหลายระดับ"
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- อุดมลักษณ์ กุลนิจิตร. "การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์." เอกสารประกอบการสอน
วิชาการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในเด็กปฐมวัย. ภาควิชาประถมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- _____. "ทัศนะเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย," ในสัมมนาพิเศษเรื่อง การจัดการ
ศึกษาปฐมวัย: ทิศทางที่ท้าทาย. ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- อ๋าน สจฺริตกุลและศิศนา แซมมณี. "รายงานการวิจัยเรื่องการอบรมเลี้ยงดูเด็กตาม
วิถีชีวิตไทย," ในสัมมนาพิเศษเรื่อง การจัดการศึกษาปฐมวัย: ทิศทางที่ท้าทาย.
ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

ภาษาต่างประเทศหนังสือ

- Brown, George. Micro Teaching : A Program of Teaching Skills.
London : Butler and Tanner Ltd., 1975.
- Lado, Robert. Language Testing. U.S.A :Mc Graw-Hill Book Co.,1964.
- Loughlin, Richard L. Strategic and Practice in Secondary School :
A Book Reading. New York:Mc Millan Publishing Co.Inc,1976.
- Ober, Richard L. Systematic Observation of Teaching.
Prentice Hall,1971.
- Turney, C.,et al.Micro - Teaching Research Theory and Practice.
Sydney : Southwood Press Pty Limited,1976.

บทความ

- Amundsen, Arthur Robert. "An Investigation to Determine the Effects
of Questioning in Science on Questioning Skill and Related
Abilities." Dissertation Abstracts International 34:5
(November 1973) : 2411 - A.
- Berlyne, D.E. "Conditions of Prequestioning and Retention of
Meaningful Material." Journal of Education Psychology
57,1966:128.
- Chewprecha Thongchai. "A Comparison of Instructional Pamphlets
and Audio-Tape Models on Acquisition of Questioning
Skills by Thai School Chemistry Teachers. "Dissertation
Abstracts International 39 (August 1978) : 822-823 A.
- Conroy, David E. "The Effect of Age and Sex Upon a Comparison
Between Achievement Gains in Programmed Instruction and
Conventional Instruction in Remedial Algebra I at
Northern Virginia Community," Dissertation Abstracts
International 32 (March 1972) : 5120 - A.
- David Zeaman. "Skinner's Theory of Teaching Machine."
Automatic Teaching New York : John Wiley & Sons ,
Inc.,1959 : 167-176.

- Jo, Young Chin. "An Analysis of the Oral Questioning by Teachers in Selected Korean Secondary Schools." Dissertation Abstracts International 39:4 (October 1978) : 2196 - A.
- Jones, Helen. "The Classification of Classroom Questions: Three Descriptive Systems." Dissertation Abstracts International 37:12 (June 1977):220 - A.
- Merrell, Richard Cletus. "The Development and Evaluation of A Self - Instructional Packet to Change the Questioning Techniques of Music Student Teacher." Dissertation Abstracts International 34:4 (October 1973):1754-1755 A.
- Parker, Gary E. "The Relationship of Programmed Instruction to Test and Discussion Performance Among Beginning College Biology Students," Dissertation Abstracts 34 (February 1974):4914-A.
- Strickland, Winfred R. "A Comparison of Programmed Course and A Traditional Lecture Course in General Biology," Dissertation Abstracts International 32, 5 (November 1971) : 2810 - A.
- Tamminen, Mildred. "The Effects of a Programmed Supplement of General Chemistry Problems on the Problem Solving Skills of College Chemistry Students," Dissertation Abstracts 1-2 (October 1976):7320 - A.
- V.Krishnamurthy. "Styles in Programming." A Handbook of Programming Learning Indian Association for Programmed Learning Baroda-2 (Gamdi - Anand , Gujarate state India Anand Press, 2nd):40.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิและรายชื่อโรงเรียนในกลุ่มทดลอง

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ที่ตรวจแก้ไขบทเรียนแบบโปรแกรม แบบสอบและแบบ
สังเกตทักษะการใช้คำถามของครูปฐมวัย ได้แก่

1. รองศาสตราจารย์ สัตตา นิละมณี
อาจารย์พิเศษสาขาการศึกษาปฐมวัย ภาควิชาประถมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พูนสุข บุญสวัสดิ์
อาจารย์ประจำสาขาการศึกษาปฐมวัย ภาควิชาประถมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. อาจารย์ทัศนีย์ รักมณุษย์
ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมือง
จังหวัดเชียงราย

รายชื่อโรงเรียนที่ครูเข้าร่วมในโครงการวิจัย
"การพัฒนาทักษะการใช้คำถามของครูปฐมวัยด้วยบทเรียนแบบโปรแกรม"
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

1. โรงเรียนบ้านทุ่งมน
2. โรงเรียนบ้านห้วยพลู
3. โรงเรียนบ้านฮ่องฮ้อ
4. โรงเรียนบ้านข้าวแคร่
5. โรงเรียนบ้านสหมิตร
6. โรงเรียนบ้านสวนดอก
7. โรงเรียนบ้านแม่กรณ์
8. โรงเรียนบ้านร่องเปือ
9. โรงเรียนบ้านสันต้อม
10. โรงเรียนบ้านหนองหม้อ
11. โรงเรียนบ้านโป่งฮ้าง
12. โรงเรียนบ้านป่าหย่ง
13. โรงเรียนบ้านดงป่าเหมี้ยง
14. โรงเรียนบ้านสันทรายน้อย
15. โรงเรียนบ้านสันทราย (2 ห้องเรียน)
16. โรงเรียนบ้านตุ้ (2 ห้องเรียน)
17. โรงเรียนบ้านสันโค้ง (2 ห้องเรียน)

ภาคผนวก ข
ค่าสถิติต่าง ๆ

ตารางที่ 11 ระดับความยากง่ายและอำนาจการจำแนกของแบบสอบทักษะการใช้คำถาม
ของครูปฐมวัย

ข้อที่	ระดับความยากง่าย	ค่าอำนาจการจำแนก
1	50	60
2	80	40
3	80	40
4	70	60
5	50	60
6	80	40
7	70	20
8	60	40
9	80	40
10	60	40
11	60	80
12	40	40
13	70	20
14	80	40
15	60	40
16	30	20
17	70	20
18	50	60
19	50	60
20	60	40
21	70	20
22	50	20
23	50	60
24	80	40
25	70	20
26	40	40
27	50	20
28	60	40
29	60	40

ข้อที่	ระดับความยากง่าย	ค่าอำนาจการจำแนก
30	30	60
31	40	80
32	60	40
33	70	20
34	70	60
35	70	20
36	50	60
37	80	40
38	80	40
39	60	40
40	20	40

ตารางที่ 12 ตัวอย่างการวิเคราะห์ค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบ

คนที่	คะแนน จากแบบสอบ ครั้งแรก (x)	คะแนน จากแบบสอบ ครั้งหลัง (y)	X-X=x	Y-Y=y	x ²	y ²	xy
1	27	27	4.1	2.5	16.81	6.25	10.25
2	21	23	-1.5	-1.5	3.61	2.25	2.85
3	29	31	6.5	6.5	37.21	42.25	39.65
4	18	18	-4.9	-6.5	24.01	42.25	31.85
5	22	24	-0.9	-0.5	0.81	0.25	0.45
6	29	32	6.1	7.5	37.21	56.25	45.75
7	19	25	-3.9	0.5	15.21	0.25	-1.95
8	21	20	-1.9	-4.5	3.61	20.25	8.55
9	21	19	-1.9	-5.5	3.61	30.25	10.45
10	22	26	-0.9	1.5	0.81	2.25	-1.35
Σx	229	245			142.9	202.5	146.5

$$\bar{x} = 22.9$$

$$\bar{y} = 24.5$$

วิเคราะห์แบบสอบหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

$$\begin{aligned} \text{ตามสูตร } r_{xy} &= \frac{\Sigma xy}{\sqrt{\Sigma x^2 \Sigma y^2}} \\ &= \frac{146.5}{\sqrt{142.9 \times 202.5}} \\ &= 0.86 \end{aligned}$$

ตารางที่ 13 แสดงวิธีการหาค่าความเที่ยงของการสังเกตทักษะการถามและประเภทของคำถามของผู้สังเกตกับผู้ทรงคุณวุฒิ

ประเภท ของพฤติกรรม	ผู้สังเกต	ผู้ทรงคุณวุฒิ	% ของผู้สังเกต	% ของผู้ทรงคุณวุฒิ	% ของความแตกต่าง
ทักษะการถาม					
1	6	7	9.68	11.48	1.8
2	4	4	6.45	6.56	0.11
3	7	6	11.29	9.84	1.45
4	-	-	-	-	-
5	-	-	-	-	-
6	-	-	-	-	-
7	2	2	3.23	3.28	0.05
8	2	2	3.23	3.28	0.05
9	1	1	1.61	1.64	0.03
10	5	4	8.06	6.56	1.5
ประเภทของคำถาม					
1	11	12	17.74	19.67	1.93
2	6	5	9.68	8.20	1.48
3	1	1	1.61	1.64	0.03
4	-	-	-	-	-
5	12	11	19.35	18.03	1.32
6	1	2	1.61	3.28	1.67
7	-	-	-	-	-
8	-	-	-	-	-
9	-	-	-	-	-
10	-	-	-	-	-
11	1	1	1.61	1.64	0.03
12	2	2	3.23	3.28	0.05
13	1	1	1.61	1.64	0.03
	62	61	100	100	11.53

วิเคราะห์ประสิทธิภาพของการสังเกต ด้วยค่าสัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยงแบบ
สก็อต โดยใช้สูตร

$$r = \frac{P_o - P_e}{1 - P_e}$$

$$P_o = 1.00 - .1153$$

$$= .8847$$

$$P_e = (.1967)^2 - (.1803)^2$$

$$= .039 - .033$$

$$= .006$$

$$r = \frac{P_o - P_e}{1 - P_e}$$

$$= \frac{.8847 - .006}{1 - .006}$$

$$= .8787$$

$$.994$$

$$= .88$$

ตารางที่ 14 ค่ามัธยฐานเลขคณิตและค่าร้อยละของคะแนนการศึกษามหาวิทยาลัยแบบโปรแกรม
ของครูปฐมวัยจำนวน 10 คน

คนที่	มหาวิทยาลัยแบบโปรแกรม					รวมคะแนน
	หน่วยที่1	หน่วยที่2	หน่วยที่3	หน่วยที่4	หน่วยที่5	
1	4	5	6	13	8	36
2	4	5	9	11	8	37
3	4	5	9	13	6	37
4	4	5	9	13	8	39
5	4	5	10	9	8	36
6	4	4	10	11	6	35
7	4	3	9	11	8	35
8	4	5	10	11	6	36
9	4	5	8	11	6	34
10	4	5	9	11	8	37
Σx	40	47	89	114	72	362
$\bar{x}$	4	4.7	8.9	11.4	7.2	36.2
%	100	94	89	87.69	90	90.5

ตารางที่ 15 การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของบทเรียนแบบโปรแกรม

ครูผู้สอน	คะแนนบทเรียน	คะแนนทดสอบหลังเรียน
1	36	35
2	37	35
3	37	36
4	39	39
5	36	36
6	35	35
7	35	36
8	36	36
9	34	35
10	37	37
คะแนนรวม	365	360
$\bar{x}$	36.2	36.0
S.D.	1.4	1.25
%	90.5	90.0

ตารางที่ 16 ตัวอย่างการทดสอบค่าที คะแนนความรู้ความเข้าใจ มโนทัศน์/เนื้อหา ด้านการใช้คำถามของครูปฐมวัย ก่อนและหลังการศึกษายทเรียนแบบโปรแกรม

คนที่	คะแนนทดสอบ		D	D ²
	ก่อนศึกษายทเรียน	หลังศึกษายทเรียน		
1	14	36	22	484
2	18	22	4	16
3	20	30	10	100
4	15	37	22	484
5	16	34	18	324
6	16	33	17	289
7	17	38	21	441
8	19	39	20	400
9	15	40	25	625
10	18	35	17	289
11	20	30	10	100
12	20	33	13	169
13	20	32	12	144
14	18	35	17	289
15	20	33	13	169
16	19	36	17	289
17	15	31	16	256
18	10	24	14	196
19	20	31	11	121
20	20	37	17	289
			316	5474

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}} = \frac{316}{\sqrt{\frac{20 \times 5474 - (316)^2}{20-1}}} = 14.04$$

ตารางที่ 17 คะแนนทักษะการถามที่ครูปฐมวัยใช้ ก่อนศึกษาบทเรียนแบบโปรแกรม

ครู ปฐมวัย	พฤติกรรมคำถาม										รวม คะแนน
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1	3	2	2	-	-	-	-	-	1	1	9
2	2	1	1	-	-	-	1	1	-	1	7
3	2	2	2	-	-	-	-	1	1	1	9
4	2	2	2	-	-	-	1	1	1	1	10
5	3	2	2	-	-	-	1	1	-	2	11
6	2	2	2	1	-	-	-	1	-	1	9
7	2	3	3	2	-	-	1	1	-	1	13
8	2	3	3	-	-	-	-	-	-	1	9
9	3	3	3	-	-	-	1	1	-	1	12
10	2	2	2	-	-	-	1	1	1	1	10
11	3	2	2	-	-	-	1	1	1	1	11
12	2	3	3	-	-	-	1	1	1	2	13
13	2	3	3	-	-	-	1	-	-	1	10
14	2	3	3	-	-	-	1	1	1	2	13
15	2	3	3	-	-	-	1	2	-	2	13
16	3	2	2	-	-	-	1	1	-	1	10
17	2	2	2	-	-	-	1	1	1	2	11
18	2	2	2	-	-	-	-	1	1	1	9
19	2	3	3	-	-	-	1	1	1	1	12
20	3	3	2	-	-	-	1	1	1	2	13
รวม	46	48	47	3	-	-	15	18	11	26	214
$\bar{x}$	2.3	2.4	2.35	0.15	-	-	0.75	0.9	0.55	1.3	10.7
S.D.	0.47	0.6	0.59	0.49	-	-	0.44	0.45	0.51	0.47	1.78
%	21.5	22.43	21.96	1.4	-	-	7.01	8.41	5.14	12.15	100

ตารางที่ 18 คะแนนทักษะการถามที่ครูปฐมวัยใช้ หลังศึกษาบทเรียนด้วยตนเอง

ครู ปฐมวัย	พฤติกรรมคำถาม										รวม คะแนน
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1	3	2	3	2	1	1	3	2	2	2	21
2	2	2	2	2	1	1	3	2	2	3	20
3	2	2	2	2	1	1	3	2	2	3	20
4	2	2	3	2	1	1	2	2	2	3	20
5	2	2	2	2	1	1	2	2	2	3	19
6	2	2	2	2	1	1	3	2	2	3	20
7	2	2	2	2	1	1	2	2	1	2	17
8	2	2	3	2	1	1	2	3	2	3	21
9	2	2	2	1	1	1	2	2	1	2	16
10	3	3	3	2	2	1	2	2	2	3	23
11	3	3	3	3	2	1	2	3	2	3	25
12	3	3	2	2	1	1	2	2	2	2	20
13	2	2	2	2	1	1	2	2	1	2	17
14	3	3	3	2	2	2	3	3	2	3	26
15	3	3	2	2	1	1	2	2	2	2	20
16	3	3	3	3	1	1	3	2	2	3	24
17	3	3	3	2	1	1	2	2	2	2	21
18	3	3	2	2	1	1	2	2	2	3	21
19	3	3	3	2	1	1	2	2	2	3	22
20	3	3	3	3	2	1	3	3	2	3	26
รวม	51	50	50	42	24	21	47	44	37	53	419
$\bar{x}$	2.55	2.5	2.5	2.1	1.2	1.05	2.35	2.2	1.85	2.65	20.95
S.D.	0.51	0.51	0.51	0.45	0.41	0.22	0.49	0.41	0.37	0.49	2.78
%	12.17	11.93	11.93	10.02	5.73	5.01	11.24	10.5	8.83	12.65	100

ตารางที่ 19 คะแนนประเภทของคำถามที่ครูปฐมวัยใช้ ก่อนศึกษาบทเรียนแบบโปรแกรม

ครู ปฐมวัย	ประเภทของคำถาม													รวม คะแนน
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
1	7	2	-	-	5	-	-	-	-	-	4	-	-	18
2	5	1	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	2	11
3	5	1	-	-	4	-	-	-	-	-	2	4	2	18
4	5	-	-	-	4	1	-	-	-	-	2	6	2	20
5	6	1	-	-	5	-	-	-	-	-	2	4	4	22
6	6	2	-	-	1	-	2	4	-	-	-	4	-	19
7	6	-	-	-	4	1	-	-	-	-	4	2	2	19
8	15	1	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	2	21
9	12	1	1	-	3	-	-	-	-	-	-	2	4	23
10	7	-	-	-	3	-	2	-	-	-	-	-	2	14
11	9	5	-	-	8	1	-	-	-	2	-	4	-	29
12	4	2	-	-	2	1	-	-	-	-	2	2	2	15
13	13	2	-	-	1	-	-	-	-	-	2	2	-	20
14	12	6	-	-	12	1	-	-	-	-	4	2	2	39
15	8	1	-	-	1	-	2	-	-	-	-	2	-	14
16	6	2	-	-	8	-	-	-	-	2	2	4	-	24
17	5	-	-	-	5	1	-	-	-	-	2	2	2	17
18	7	-	-	-	6	-	-	8	-	2	-	10	2	35
19	4	3	-	-	2	-	-	-	-	-	4	2	2	17
20	3	-	1	2	2	-	2	-	-	2	-	8	6	26
รวม	145	30	2	2	81	7	8	12	-	8	30	60	36	421
$\bar{x}$	7.25	1.5	.1	.1	4.05	.35	.4	.6	-	.4	1.5	3.0	1.8	21.05
S.D.	3.3	1.64	.45	.45	2.80	.49	.82	1.96	-	.82	1.57	2.64	1.58	6.95
%	33.44	7.13	.48	.48	19.24	1.66	1.9	2.85	-	1.9	7.13	14.25	15.16	100

ตารางที่ 20 คชแนบประเภทของคำถามที่ครูปฐมวัยใช้ หลังศึกษาบทเรียนแบบโปรแกรม

ครู ปฐมวัย	ประเภทของคำถาม													รวม คชแนบ
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
1	6	1	-	-	-	-	-	-	-	4	4	4	-	19
2	2	-	-	-	3	-	-	2	-	2	4	6	6	25
3	5	1	-	-	2	1	2	2	-	-	4	4	2	23
4	4	-	-	2	3	1	-	-	-	4	4	4	-	22
5	6	5	-	2	5	-	-	2	-	2	6	8	-	36
6	2	3	1	-	3	1	-	-	-	2	2	4	-	18
7	2	2	-	-	2	-	-	4	-	2	6	8	2	28
8	8	1	1	-	1	-	-	2	-	2	8	4	-	27
9	7	5	1	-	5	-	4	2	-	4	4	4	4	40
10	8	1	-	-	2	-	-	-	-	2	6	-	-	19
11	3	1	1	1	-	-	-	2	-	2	2	4	2	18
12	4	3	-	1	3	1	-	-	-	2	4	4	2	24
13	5	5	1	2	1	1	2	-	-	2	4	2	4	29
14	6	1	-	-	2	-	2	-	-	2	4	6	4	27
15	5	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	8	2	18
16	4	1	-	-	3	-	2	2	2	2	2	4	2	24
17	5	1	1	-	2	-	-	-	-	4	4	8	2	27
18	2	4	-	-	2	-	2	-	-	4	4	10	2	30
19	4	1	1	2	2	-	-	-	-	2	8	10	2	32
20	3	-	2	1	3	-	-	-	-	2	6	6	2	25
รวม	91	36	9	11	47	5	14	18	2	46	86	108	38	511
$\bar{x}$	4.55	1.8	.45	.55	2.35	.25	.7	.9	.1	2.3	4.3	5.4	1.9	25.55
S.D.	1.9	1.74	.6	.83	1.31	.44	1.17	1.21	.45	1.17	1.98	2.6	1.65	6
%	17.81	7.04	1.76	2.15	9.2	.98	2.74	3.52	.39	9.0	16.8	21.14	7.44	100

ตารางที่ 21 เวลาที่ครูปฐมวัยใช้ในการตั้งคำถาม ก่อนและหลังการศึกษามทเรียนแบบโปรแกรม

ครูปฐมวัย	เวลาที่ใช้ในการตั้งคำถาม	
	ก่อนศึกษามทเรียน	หลังศึกษามทเรียน
1	5	8
2	3	10
3	4	10
4	5	9
5	6	10
6	5	8
7	6	10
8	6	9
9	7	10
10	4	8
11	8	9
12	4	9
13	6	10
14	8	10
15	5	8
16	7	9
17	5	9
18	7	10
19	5	10
20	7	10
รวม	113	186
$\bar{x}$	5.65	9.3
S.D.	1.39	0.80
%	37.79	62.21

ภาคผนวก ค
บทเรียนแบบโปรแกรม

คำชี้แจง

บทเรียนแบบโปรแกรมเรื่อง “การพัฒนาทักษะการใช้คำถามของครูปฐมวัย”
เป็นผลงานเพื่อการวิจัย สาขาการศึกษาปฐมวัย ภาควิชาประถมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การที่เลือก “ทักษะการใช้คำถาม” มาสร้างเป็นบทเรียนครั้งนี้เพราะเห็นว่า
เด็กปฐมวัยคือวัย ๓-๖ ขวบ เป็นวัยที่กระตือรือร้นที่จะเรียนรู้สิ่งต่างๆ ชอบตั้ง
คำถามถามผู้ใหญ่อยู่ตลอดเวลา ถ้าครูปฐมวัยได้ส่งเสริมความต้องการของเด็ก
อย่างถูกวิธี โดยการใช้คำถามกระตุ้นให้เด็กฝึกคิดหาคำตอบในหลายรูปแบบ
อีกทั้งได้ฝึกคิดอย่างมีเหตุผลอยู่เสมอจะสามารถนำเด็กไปสู่การพัฒนาทักษะ
การคิดได้

เพื่อให้ครูปฐมวัยได้เข้าใจเกี่ยวกับทักษะการใช้คำถามและมองเห็นตัวอย่าง
คำถามซึ่งนำไปสู่การพัฒนาทักษะดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้จัดทำบทเรียนแบบโปรแกรม
นี้ขึ้น เพื่อให้ครูสามารถนำไปศึกษาได้โดยอิสระตามเวลาและโอกาสที่อำนวยให้
ลักษณะของคำถามส่วนใหญ่ที่ใช้ในบทเรียน มุ่งพัฒนาเด็กวัย ๕-๖ ปีเป็นสำคัญ
แต่ครูปฐมวัยอาจเลือกใช้หรือปรับปรุงคำถามให้เหมาะสมสำหรับเด็กที่มีอายุน้อย
กว่านี้ได้

ผู้วิจัยหวังว่าเมื่อครูปฐมวัยมีความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะการใช้คำถามแล้ว
จะสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมต่อไป.

จินตนา ปริจานันท์

คำแนะนำการใช้บทเรียนแบบโปรแกรม

บทเรียนเล่มนี้แบ่งออกเป็น ๕ หน่วย ในแต่ละหน่วยได้จัดเนื้อหาเป็นลำดับขั้น ท่านควรศึกษาข้อความแต่ละกรอบอย่างละเอียดและติดตามไปด้วย

โปรตุ ออย่า ซ้ำม กรอบ

คำตอบ ของแต่ละกรอบจะอยู่ มุมซ้ายหรือด้านบน
ของกรอบถัดไป

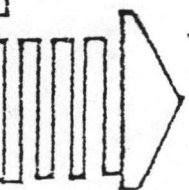
ในการศึกษาบทเรียน โปรตุใช้กระดาะแข็ง ที่แนบ
มากับบทเรียนเล่มนี้ ปิดกรอบถัดไปทุกครั้ง

เมื่อตอบคำถามหรือเติมคำตอบกรอบหนึ่งเสร็จแล้ว
ให้เลื่อนกระดาะแข็งลง เพื่อเปิดคำตอบในกรอบถัดไป

ในการศึกษาแต่ละหน่วย ท่านจะต้องทำแบบทดสอบ
ก่อนและหลังการศึกษาทุกครั้ง

เพื่อให้การศึกษานี้ได้ผลดี
ท่านต้องไม่เปิดดูคำตอบที่เฉลยก่อนที่จะคิดคำตอบ

ต่อไปนี่ถึงเวลาที่ท่านจะศึกษาหน่วยย่อยที่ ๑ ได้แล้ว

หน่วยที่ ๑

ความรู้ความเข้าใจในเด็กปฐมวัย

จุดประสงค์ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในจิตวิทยาเด็กเล็ก

พฤติกรรมชี้เป้า เพื่อให้ครูปฐมวัยสามารถระบุความต้องการและพฤติกรรมที่เป็นลักษณะเด่นของเด็กวัย ๓ - ๖ ปีได้ถูกต้อง

แบบทดสอบ

โปรดโยงข้อความที่ระบุถึงลักษณะเด่นของเด็กวัยต่าง ๆ ต่อไปนี้

๑. เด็กวัยสามปี	ก. เริ่มมีเหตุผล , ชอบซักถาม
๒. เด็กวัยสี่ปี	ข. รักอิสระ, อยากให้ผู้ใหญ่รักและชมเชย
๓. เด็กวัยห้าปี	ค. ยึดตัวเองเป็นศูนย์กลาง, ชอบเพื่อน
๔. เด็กวัยหกปี	ง. ต้องการความยุติธรรม ชอบกิจกรรมการเรียนที่มีการแข่งขัน

ท่านตอบได้หรือไม่ ผ่านไปก่อนไม่ต้องกังวลใจ
ศึกษาบทเรียนอย่างตั้งใจ ท่านจะเข้าใจดีขึ้น.

๑.๑

ลวัลดีค่ะ ฉันชื่อน้องแจ้ว ฉันอายุ ๓ ขวบแล้วนะ
 ฉันอยากมีของเล่นที่วิเศษกว่าใครๆ และอยากให้เพื่อนๆ
 รู้ว่าฉันมีของเล่นที่ดีกว่าของเขา. เวลาที่ผู้ใหญ่พูดเรื่องผี
 หรือลัทธิร้ายต่างๆ ฉันไม่ชอบเลย ฉันกลัวจนสะดุ้งจากใจ
 บางทีก็ฝันร้าย มันไม่ดีเลยนะ. เมื่อพี่ๆ ไปโรงเรียน
 ฉันอยากไปกับเขาด้วย คุณพ่อคุณแม่บอกว่าพี่ไปเรียน
 หนังสือ ฉันอยากรู้จัก "หนังสือ" ว่ามันเขียนอย่างไร
 มันพูดได้เหมือนกระจกของเจ้าหญิง หรือแมวของยักษ์ใจดี
 หรือเปเล่่า ผู้ใหญ่มักพูดกันว่าเด็กๆ อย่างฉันชอบเพื่อฝัน
 ฉันไม่เข้าใจ... แต่เพื่อนๆ ก็ทำอะไรเหมือนฉันนี่แหละ.

ความคิดของน้องแจ้ว ที่ว่าหนังสือพูดได้เหมือนกระจกของเจ้าหญิง
 เป็นพฤติกรรมที่ผู้ใหญ่เรียกว่า _____ ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของเด็ก ๓ ขวบทั่วไป

เพื่อฝัน

๑.๒ “เวลาที่ผู้ใหญ่พูดเรื่องผี หรือลัทธิร้ายต่างๆ ฉันไม่ชอบเลย ฉันกลัวจน
 สะดุ้งจากใจ บางทีก็ฝันร้าย” คำพูดนี้แสดงให้เห็นว่า เด็กปฐมวัยไม่ชอบฟัง
 เรื่องน่ากลัว เพราะสิ่งที่ได้ยินประกอบกับความช่าง _____ จะทำให้เรื่องเหล่านั้น
 น่ากลัวยิ่งขึ้น.

เพื่อฝัน

๑.๓ “ฉันอยากมีของเล่นที่วิเศษกว่าใครๆ และอยากให้เพื่อนรู้ว่าฉันมี
ของเล่นที่ดีกว่าของเขา”

ผู้ใหญ่มักจะได้ยินคำพูดลักษณะเดียวกับที่น้องแจ๋วพูดบ่อยๆ เนื่องจากเด็กวัยนี้
ยังมีความคิดความเข้าใจว่าตัวเองเป็นศูนย์กลางของทุกสิ่ง ของเล่นของตัวเองจะต้องดีกว่า
ของทุกคน ลักษณะนี้เรียกว่า _____ เป็นศูนย์กลาง.

ยึดตัวเอง

ลักษณะเด่นของน้องแจ๋วและเด็กวัย ๓ ขวบทั่วไปมีดังนี้

- ๑.๔
๑. ชอบ _____
  ๒. ไม่ชอบ _____
  ๓. ยึดตัวเอง _____

เพื่อฝัน, เรื่องน่ากลัว, เป็นศูนย์กลาง

ฉันชื่อเป็ยค่ะ เมื่อนั้นอายุเท่ากับน้องแจ๋วใครๆชอบว่าฉัน
เอาแต่ใจตนเอง แต่ตอนนี้ฉันเริ่มเป็นคนมีเหตุผลมากขึ้น ฉันอยาก
ไปโรงเรียนเพราะจะได้เล่นกับเพื่อนๆ อย่างมีความสุข ฉันอยากเป็น
คนฉลาดจึงชอบถามสิ่งที่ฉันอยากรู้ อยากให้มีคนสนใจเวลาที่ฉันพูด
และตอบคำถามของฉันด้วย ฉันอยากช่วยผู้ใหญ่ทำงานเล็กๆ น้อยๆ
แต่พวกผู้ใหญ่ชอบว่าฉันยุ่ง ฉันไม่เข้าใจเลย ฉันชอบร้องเพลง
ชอบฟังนิทาน เล่นเป็นครูกับนักเรียน เวลาฉันทำอะไรไม่ถูก
ผู้ใหญ่ไม่ควรลงโทษให้ฉันเจ็บตัว ควรตักเตือนฉันด้วยเหตุผลเพราะตอนนี้
ฉันอายุ ๔ ขวบแล้ว

คำพูดของน้องเป็ยแสดงให้เห็นว่า เธอเริ่มคิดอย่างมี _____ มากขึ้น

เหตุผล

ความต้องการของเด็กวัยเดียวกับน้องเป็ย มีดังนี้

๑.๖

อยากไปโรงเรียนเพราะจะได้เล่นกับเพื่อนอย่างมีความสุข

อยากเป็นคนฉลาด จึงชอบ _____ สิ่งที่ยากรู้

อยากช่วย _____ เล็กๆ น้อยๆ .

ซักถาม , ทำงาน

๑.๗

เด็กวัย ๔ ขวบ ชอบร้องเพลง ฟังนิทาน และเล่นเลียนแบบการทำงาน

ของผู้ใหญ่ ดังนั้นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดเด็กรวมทั้งครูพี่เลี้ยง จะต้องเป็น _____ ที่ดีให้กับเด็ก .

แบบอย่าง

๑.๘

เวลานั้นทำอะไรไม่ถูก ผู้ใหญ่ไม่ควร _____ ให้ฉันเจ็บตัว
แต่ควร ชักเตือน ฉันด้วย _____ .

สมโทษ , เหตุผล

๑.๙

“ผมชื่อเก่งครับ ผมอายุ ๔ ขวบ ผมชอบไปโรงเรียนเพราะผมมี
เพื่อนมาก ผมอยากให้คุณครูใจดี พูกับผมเพราะๆ ผมอยากให้คุณครู
รักผมและเอาใจใส่ซักถามผมบ้าง ผมชอบให้คุณครูชมว่าผมเก่ง
ผมต้องการเขียนรูปต่างๆตามต้องการโดยไม่มีใครมาบังคับ และไม่
ต้องการให้ใครมาว่ารูปที่ผมวาดไม่สวยไม่เหมือนของจริง
ทำไมผมจะวาดรูปที่แตกต่างไปจากคนอื่นไม่ได้ล่ะ ผมต้องการ
นั่งเรียนโต๊ะเก้าอี้หรือริมสนามแทนการนั่งเรียนในห้องสี่เหลี่ยมทั้งวัน
และไม่ต้องการนั่งกอดอกฟังครูสอนเพราะเด็ก ๆ อย่างผมเมื่อยง่าย”

โรงเรียน

๑.๑๐ คำพูดของน้องแก๊งที่ว่า “ผมต้องการเขียนรูปต่าง ๆ ตามต้องการโดยไม่มีใครมาบังคับ และไม่ต้องการให้ใครมาว่ารูปที่ผมวาดไม่สวย ไม่เหมือนของจริง ทำไมผมจะวาดรูปที่แตกต่างไปจากคนอื่นไม่ได้ล่ะ”

คำพูดดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า น้องแก๊งต้องการความคิดอิสระในการวาดรูป และไม่ต้องการให้มีการ _____ รูปที่เขาวาดกับรูปของใคร อีกทั้งไม่ต้องการคำวิพากษ์วิจารณ์ผลงานของเขาด้วย

เปรียบเทียบ

๑.๑๑ น้องแก๊งและเพื่อน ๆ อยากเรียนหนังสือได้ทันไม่ว่าหรือมีสนามแทนการนั่งเรียนในห้องสี่เหลี่ยมทุกวัน แสดงให้เห็นว่าครูผู้ช่วยจะต้องจัดเตรียม _____ ให้หลากหลาย และสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนที่แปลกใหม่เสมอ ทั้งนี้เพื่อช่วยให้นักเรียนจัดกิจกรรม การเรียนสนทนากลุ่มและนำเสนองานชิ้น

การสอน

๑.๑๒ น้องแก๊งชอบไป _____
 อยากให้คุณครู _____ และเอาใจใส่
 อยากให้คุณครูชมว่า _____
 และต้องการมีความคิด _____

โรงเรียน, รัก, เก่ง, อีสาระ

๑.๑๓

ผมชื่อ ก้อง ครับ ตอนนี้วัยของผมห่างไกลจากความ
เพื่อฝันมามาก ผมอายุ ๖ ขวบแล้วนะครับ คุณครูของผม
จะเป็นผู้หญิงหรือผู้ชายก็ได้ ขอให้สอนเก่งและมีความยุติธรรม
ก็แล้วกัน ผมไม่ชอบคำสั่งให้นั่งอยู่กับโต๊ะ ห้ามนักเรียนลุกจากที่
โซ่! ผมไม่ชอบอยู่หนึ่งๆ กับที่ ผมชอบเคลื่อนไหว เดินบ้าง เล่นบ้าง
ผมชอบการเรียนที่มีการแข่งขันกับเพื่อนๆ เช่น เล่นเกม แข่งขัน
ตอบปัญหา อะไรเอ่ย และแสดงละครเป็นต้น.

ครูปรุ้มวัยจะต้องระมัดระวังในการพิจารณา ตัดสินเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็กวัยนี้
ครูจะต้องมี _____ ไม่ลำเอียงเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ซึ่งอาจมีผลให้เด็กขาด
ความเชื่อถือและไว้วางใจต่อครูได้

ความยุติธรรม

๑.๑๔

ธรรมชาติของเด็กวัยเดียวกับน้องก้อง ชอบกิจกรรมการเรียนที่มีการเคลื่อนไหว
กิจกรรมที่ครูควรจัดเตรียมสำหรับเด็กได้แก่ เล่นเกม กิจกรรมการเรียนที่มีการแข่งขัน
และการแสดงละคร เป็นต้น ทั้งนี้เพราะกิจกรรมดังกล่าวส่งเสริมให้เด็กได้ _____.

เคลื่อนไหว

๑.๑๕

ก่อนจัดกิจกรรมในแต่ละครั้ง ครูจะต้องวางแผนไว้ล่วงหน้าให้รัดกุม เพื่อ _____
อุบัติเหตุหรือความวุ่นวายต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ ครูจะต้องอธิบายกติกาการเล่น และข้อตกลง
ให้เด็กเข้าใจทุกครั้ง.

ป้องกัน

๑.๑๖

ก้องต้องการให้ผู้ใหญ่มีความ _____ และชอบการเรียนรู้ที่มีการ _____

ยุติธรรม , แข่งขัน

๑.๑๗

จากความคิดของตัวแทนเด็กต่างวัยทั้งสี่คน จะเห็นว่า เด็กทุกคนทุกรวัยมีความรู้สึกนึกคิดและมีความเห็นเป็นของตนเอง การที่ครูจะจัดกิจกรรม การเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูควรศึกษาและเข้าใจธรรมชาติของเด็ก เพื่อจะสามารถจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับเด็กแต่ละวัย และสามารถพัฒนาเด็กโดยสอดคล้องกับ _____ ของเขา.

ธรรมชาติ

แบบทดสอบ

โปรดโยงข้อความที่เป็นลักษณะเด่นของเด็กแต่ละคน ตามที่ท่านได้ศึกษาไปแล้ว

น้องเปีย วัย ๔ ขวบ

น้องแก่ง วัย ๕ ขวบ

น้องแจ้ว วัย ๓ ขวบ

น้องก้อง วัย ๖ ขวบ

- ก. เริ่มมีเหตุผลและชอบซักถาม
- ข. อยากให้ผู้ใหญ่รักและชมเชย รักอิสระ
- ค. ยึดตัวเองเป็นศูนย์กลาง ชอบเพื่อน
- ง. ต้องการความยุติธรรม ชอบกิจกรรม การเรียนรู้ที่มีการแข่งขัน

น้องแจ้ว - ค , น้องเป็ย - ก , น้องแก้ง - ข , น้องก้อง - ง

ก่อนศึกษาบทเรียนนี้ท่านตอบถูก _____ ข้อ

หลังศึกษาบทเรียนท่านตอบถูก _____ ข้อ

ท่านตอบคำถามได้มากกว่าหรือน้อยกว่าเดิม _____ ข้อ

ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับบทเรียน
หน่วยนี้ดีขึ้นกว่าเดิมหรือเปล่า

ถ้าท่านเข้าใจดีขึ้น โปรดศึกษา
หน่วยต่อไป

แต่ถ้าท่านยังไม่ค่อยเข้าใจ
โปรดศึกษาใหม่อีกครั้งค่ะ

หน่วยที่ ๒

บทบาทของคำถามต่อการเรียนการสอน

จุดประสงค์ เพื่อให้ทราบถึงประโยชน์ของคำถาม

พฤติกรรมที่พึง เพื่อให้ครูผู้ช่วยสามารถบอกประโยชน์ของคำถามและระบุชนิดของคำถาม
ให้สอดคล้องกับบทบาทของคำถามได้ถูกต้อง

แบบทดสอบ

โปรดขีด ✓ หน้าคำถามที่มีความสัมพันธ์กับเหตุผลที่ให้ไว้

๑. "ถ้าต้นไม้เดินได้อะไรจะเกิดขึ้น" เป็นคำถามที่ไม่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์
แต่ส่งเสริมให้เกิดการอภิปรายต่อเนื่อง.
๒. ตัวอย่างคำถามที่ต้องการสร้างความสนใจนักเรียน เช่น "ลองทายซิ อะไรอยู่ในกล่องที่ครูถือ."
๓. "เมื่อเลิกเล่นของเล่นแล้วนักเรียนต้องทำอะไร" เป็นคำถามที่ช่วยควบคุมกิจกรรมในชั้นเรียน.
๔. "นักเรียนลองบอกประโยชน์ของฝนมาคนละหนึ่งข้อ" ใช้เพื่อสรุปเรื่องที่สอนและทดสอบ
ความรู้ความเข้าใจในบทเรียนอีกด้วย.
๕. "เราได้เรียนเรื่องประโยชน์ของฝนไปแล้ว ใครสามารถบอกได้ว่าฝนมีโทษอย่างไรบ้าง"
ครูใช้คำถามนี้เพื่อวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน.

ท่านตอบได้หรือไม่ ผ่านไปก่อนไม่ต้องกังวลใจ
ศึกษาบทเรียนอย่างตั้งใจ ท่านจะเข้าใจดีขึ้น.

๒.๑) คำถามมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการเรียนการสอน ซึ่งเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง เพราะคำถาม ส่งเสริมให้นักเรียนคิดและเรียนรู้ เมื่อนักเรียนฝึกคิดบ่อย ๆ ความสามารถของสติปัญญา ก็พัฒนาไปได้มากขึ้น

คำถามมีบทบาทต่อการเรียนการสอน
ในทุกระดับชั้น อย่างมากมาย เพราะคำถาม
ส่งเสริมให้นักเรียน _____ และ _____

คิด และเรียนรู้

๒.๒

ครูปรุ้มวัยใช้คำถามในการเรียน การสอน เพื่อจุดประสงค์ดังต่อไปนี้

๑. เพื่อทบทวนสิ่งที่เรียนไปแล้ว
๒. เพื่อเชื่อมโยงความรู้เก่าไปสู่ความรู้ใหม่
๓. เพื่อสนับสนุนให้นักเรียนคิดหาคำตอบด้วยตนเอง
๔. เพื่อสร้างความสนใจนักเรียนได้ทุกชั้นตอนที่สอน
๕. เพื่อกระตุ้นความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของนักเรียน
๖. เพื่อส่งเสริมให้เกิดการอภิปรายต่อเนื่อง เป็นการขยายความคิด และแนวทางในการเรียนรู้
๗. เพื่อควบคุมกิจกรรมในชั้นเรียนให้ดำเนินไปในทิศทางที่ต้องการ.
๘. เพื่อฝึกให้นักเรียนรู้จักคิดอย่างมีเหตุผล
๙. เพื่อสรุปเรื่องราวที่สอนให้กระชับรัดกุมยิ่งขึ้น
๑๐. เพื่อวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน โดยใช้คำถามในเชิงทดสอบ ความรู้ ความเข้าใจและความสามารถว่าเป็นไปตามจุดมุ่งหมายเพียงไร

ครูปรุ้มวัยจะต้องศึกษาจุดประสงค์ ของการเรียนรู้ในแต่ละเนื้อหา และเลือกใช้คำถามให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียน การสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น.

ถ้าท่านต้องการทบทวนเรื่องลอยกระทงที่เรียนไปแล้ว

๒.๓

ท่านจะใช้คำถามในข้อใดโปรดขีด ✓ หน้าข้อ

ก. วันเพ็ญเดือนสิบสองเป็นวันอะไร

ข. นักเรียนนำกระทงไปลอยในแม่น้ำในวันอะไร

ค. ถ้าจะทำกระทง นักเรียนจะต้องเตรียมอะไรบ้าง

ทั้งสามคำถาม มีจุดประสงค์เพื่อทบทวนสิ่งที่เรียนไปแล้ว และตรวจสอบว่านักเรียนเข้าใจในเนื้อหาเพียงไร

๒.๔

นักเรียนทราบถึงประโยชน์ของฝนไปแล้ว

ใครสามารถบอกได้ว่าฝนมีโทษอย่างไร

คำถามนี้ ใช้เพื่อทบทวนสิ่งที่เรียนไปแล้ว ใช่หรือไม่

คุณครูฉัตร

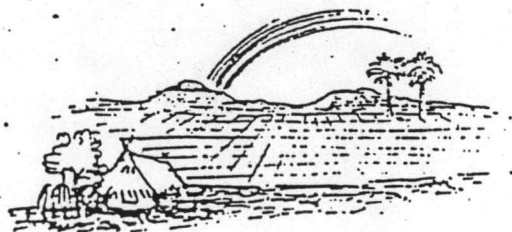
ไม่ใช่

๒.๕

ครูได้เชื่อมโยงความรู้เรื่องประโยชน์ของฝนที่นักเรียนเรียนไปแล้ว

ไปยังความรู้ใหม่คือเรื่องโทษของฝนซึ่งเป็นเนื้อหาที่ครูจะสอน.

ดังนั้นคำถาม "นักเรียนทราบถึงประโยชน์ของฝนไปแล้ว ใครสามารถบอกได้ว่าฝนมีโทษอย่างไร" จึงมีจุดประสงค์เพื่อ _____ ความรู้เก่าไปสู่ความรู้ใหม่.

เชื่อกับโยง

๒.๖

คุณครูมาลี

วันนี้เรามาพูดถึงถึงตัวอีกชนิดหนึ่งที่น่าเชื่อโรคมาสู่คนเรา
แก่ตัวโตกว่าแมลงวันและชอบอาศัยอยู่ในที่สกปรกกรุงรัง
ใครทราบบ้างว่าตัวนั้นคืออะไร

ครูได้คำถามนี้เพื่อ _____ ความรู้เรื่องแมลงวันไปยังสัตว์
นำเชื้อโรคที่มีลักษณะความเป็นอยู่คล้ายกับแมลงวัน

เชื่อกับโยง

๒.๗

โปรดพิจารณา คำถามที่คุณครูมาลีใช้อีกครั้งหนึ่ง จะเห็นว่าคำถามดังกล่าว
นอกจากจะมีบทบาทเพื่อ เชื่อกับโยง ความรู้เก่าไปสู่ความรู้ใหม่แล้ว ยังมีบทบาทเพื่อสนับสนุน
ให้นักเรียน คิดหาคำตอบ ด้วยตนเอง และยังใช้ เร้าความสนใจ ของนักเรียนได้อีกด้วย.

คำถามมีบทบาทเพื่อ _____ ความรู้เก่าไปสู่ความรู้ใหม่

เพื่อสนับสนุนให้นักเรียน คิดหา _____ ด้วยตนเอง

และเพื่อ _____ ของนักเรียน

เชื่อกับโยง , คำตอบ , เร้าความสนใจ

๒.๘

แม่ให้ชมพู่หนูแจ้ว ๕ ผล ให้ไปแบ่งกับน้อง
หนูแจ้วจะแบ่งอย่างไร.

ท่านคิดว่าคำถามนี้สอดคล้องกับบทบาทข้อใด.

ก. สนับสนุนให้นักเรียน คิดหาคำตอบ ด้วยตนเอง

ข. เร้าความสนใจนักเรียนได้ทุกขั้นตอนที่สอน.

ใช้ทั้งข้อ ก และ ข้อ ข ทั้งนี้เพราะนักเรียนจะต้องคิดหาวิธีที่หนูแจ๋วจะใช้แบ่งขนมพู่กับน้อง
ให้เป็นที่น่าพอใจของทั้งสองฝ่าย เป็นการสนับสนุนให้คิดหาคำตอบด้วยตนเอง
สามารถสร้างความสนใจนักเรียนได้ทุกขั้นตอนที่สอน ถ้าขนมพู่มีจำนวน
เป็นเลขคู่ คือ สี่ หรือ หก คำตอบของนักเรียนก็ไม่น่าสนใจมากเช่นนี้

๒๘

คำถาม "แม่ให้ขนมพู่หนูแจ๋ว ๕ ผล ให้ไปแบ่งกับน้อง หนูแจ๋วจะแบ่งอย่างไร"

จึงเป็นคำถามที่สนับสนุนให้ _____ ด้วยตนเอง และสามารถ _____ ของนักเรียน
ได้ทุกขั้นตอนที่สอน.

คิดหาคำตอบ, ได้รับความสนใจ

สวัสดีจะ เด็กๆ

๒๙

ถ้าสัตว์ต่างๆ ในโลกนี้พูดภาษาคนได้ อะไรจะเกิดขึ้น

คำถามนี้สามารถกระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์

คิดหาคำตอบอย่างอิสระ เพราะสิ่งที่นำมาเป็นคำตอบ เกิดจากจินตนาการ
ของแต่ละคน

ดังนั้นคำถามที่เกี่ยวกับเรื่อง หรือเหตุการณ์ที่สมมุติขึ้นจึง เป็นคำถามที่ผู้ตอบสามารถ

คิดหาคำตอบได้อย่างอิสระ จึงเป็นคำถามที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความคิด _____

สร้างสรรค์

๓๐

ถ้าคนบินได้ อะไรจะเกิดขึ้น

คำถามนี้นอกจากผู้ถามมีจุดประสงค์เพื่อว่า _____

ของนักเรียนแล้ว ยังกระตุ้นให้นักเรียนเกิด _____

อีกด้วย.

ความสนใจ , ความคิดสร้างสรรค์

รูปวงกลมที่นักเรียนเห็นอยู่นี้ สามารถต่อเติมเป็นรูปอะไรได้บ้าง

๒.๑๒

นาฬิกาครบ

น้องจุก

ขนมเค้กก็ได้

น้องหวาน

โต๊ะกินข้าว
เหมือนที่บ้าน

น้องปุย

จานบินของมนุษย์ต่างดาว
ทางหาก็

น้องแก้ว

คำถามดังกล่าวผู้ถามมีจุดประสงค์ใด

ก. กระตุ้นความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ข. ส่งเสริมให้เกิดการอภิปรายต่อเนื่อง

ถูกทั้งข้อ ก และ ข เพราะนักเรียนสามารถหาคำตอบได้อย่างอิสระว่าจะต่อเติมวงกลมให้
เป็นรูปอะไร ในขณะที่เด็กก็ยังเป็นคำถามที่ส่งเสริมให้เกิดการอภิปราย
ต่อเนื่อง เป็นการขยายความคิดและแนวทางในการเรียนรู้

โปรดพิจารณาคำถามต่อไปนี้อีกครั้ง

๒.๑๓

ถ้าสัตว์ต่างๆในโลกนี้พูดภาษาคนได้ อะไรจะเกิดขึ้น

ถ้าคนบินได้ อะไรจะเกิดขึ้น

รูปวงกลมที่นักเรียนเห็นอยู่นี้สามารถต่อเติมเป็นรูปอะไรได้บ้าง

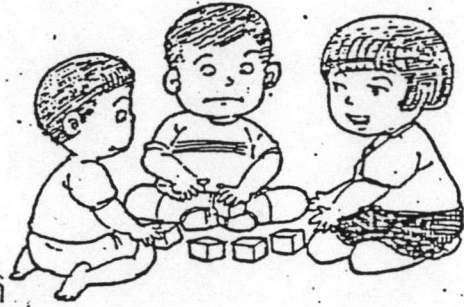
ครูปรุ้มวัยใช้คำถามดังกล่าวเพื่อกระตุ้นนักเรียนให้เกิด _____

และส่งเสริมให้เกิดการ _____ ต่อเนื่อง.

ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ , อภิปราย

๒.๑๔

เมื่อเลิกเล่นของเล่นแล้วนักเรียนต้อง
ทำอะไร

คำถามดังกล่าวสอดคล้องกับจุดประสงค์ใดมากที่สุด

- ก. กระตุ้นความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- ข. ส่งเสริมให้เกิดการอภิปรายต่อเนื่อง
- ค. ควบคุมกิจกรรมในชั้นเรียนให้ดำเนินไปในทิศทางที่ต้องการ

คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ .ค

ครูมีจุดประสงค์ที่ใช้คำถามนี้เพื่อเตือนนักเรียนให้เก็บของ
หลังจากเลิกเล่นแล้ว

๒.๑๕

คุณครูไพลิน

ทำไมวันนี้กลุ่มกระต่ายทำงานเสร็จเร็วกว่ากลุ่มอื่น

คุณครูไพลินใช้คำถามนี้เพื่อ _____ กิจกรรมในชั้นเรียน
ให้ดำเนินไปใน _____ ที่ต้องการ .

ควบคุม, ทิศทาง

แม่ให้ขนมพุ่มหนูเจ้า ๕ ผล ให้ไปแบ่งกับน้อง หนูเจ้าจะแบ่งอย่างไร

ฉันว่าหนูเจ้าเป็นพี่น่าจะเสีย
สละให้น้องได้สามผล หนูเจ้า
เอาแค่สอง

๒.๑๖

เป็นที่ของเสียสละ
ทุกที แบบนี้ก็แย่นะ

น้องหวาน

ฉันเป็นพี่เอาสาม
น้องตัวเล็กเอาแค่สองพอ

น้องแจ้ว

ฉันว่าคราวนี้ให้น้องไปสาม
แล้วครทหน้าหนูเจ้าต้องได้
มากกว่าแบบนี้ดีไหม.

น้องจุก

เด็กแต่ละคนต่างก็มีเหตุผลในการแบ่งขนม แตกต่างกันไป ท่านคิดว่าคำตอบของเด็กคนไหน
ที่สามารถให้ความยุติธรรมแก่หนูเจ้าและน้อง .

คำตอบ

ของน้องจุก เพราะเป็นการแก้ปัญหาที่มีเหตุผล หนูแจ้วจะได้ไม่เอาเปรียบน้องและไม่ต้อง
เสียสละให้น้องบ่อยครั้ง ซึ่งอาจทำให้น้องเคยตัวชอบเอาเปรียบผู้อื่นเสมอ

๒.๑๗

น้องแฉ้วเล่นเก๋อ้อจนงรี พอเสียงดนตรีหยุด
น้องแฉ้วกับเพื่อนนั่งเก๋อ้อตัวเดียวกัน น้องแฉ้วจะทำ
อย่างไร.

คำถามดังกล่าวผู้ถามมีจุดประสงค์เพื่อให้นักเรียน

รู้จักคิดอย่างมี _____ ในลักษณะต่าง ๆ

เหตุผล

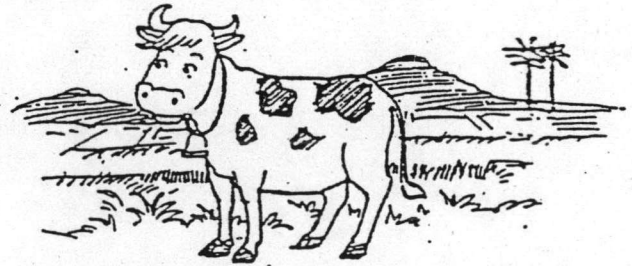
๒.๑๘

ครู : วัวมีประโยชน์ต่อเราอย่างไรบ้าง

แจ้ว : โถนาค้ะ

แกละ : มากเกียนครบ

จุก : เรากินเนื้อวัว และตีนมวัวช่วยยให้แข็งแรงอีกด้วยครับ

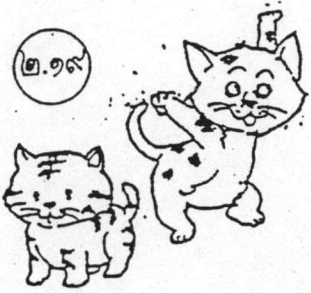
ถ้าครูใช้คำถามดังกล่าวภายหลังการเรียนเรื่องสัตว์เลี้ยงไว้ใช้งานแล้ว

คำตอบที่ได้เป็นการทบทวน หรือ สรุป เรื่องราวที่สอนให้กระตือรือร้นยิ่งขึ้น.

จุดประสงค์สำคัญของการใช้คำถามนี้เพื่อ _____ เรื่องที่สอนให้เข้าใจมากยิ่งขึ้น

สรุป

๒.๑๙

ถ้านักเรียนอยากเลี้ยงแมว จะต้องมีความรู้ในเรื่องใดบ้าง

สิ่งที่นักเรียนจะต้องรู้ได้แก่ อาหาร ที่อยู่ ประโยชน์และโทษ ความรู้ต่างๆ ที่นักเรียนจะนำมาตอบ เป็นสิ่งที่ได้มาจากความจำ และการสังเกตเกี่ยวกับแมว อาจกล่าวได้ว่าคำถามนี้มีบทบาทในการ _____ เรื่องราวที่สอนให้กระทำได้ดียิ่งขึ้น.

สรุป

๒.๒๐

- ก. พักที่ใช้ใบเป็นอาหารได้แก่อะไรบ้าง
 ข. นักเรียนจะกล่าวคำขอบคุณในโอกาสใด
 ค. ถ้าให้นักเรียนแบ่งผลไม้เป็น ๒ พวก จะแบ่งอย่างไร

โปรดพิจารณาคำถามทั้ง ๓ ข้อว่าข้อใดสอดคล้องกับจุดประสงค์ของการวัดผล
ด้านความรู้ ความจำ, ความเข้าใจ หรือความสามารถ.

คำถามข้อ ก. วัดด้านความรู้ ความจำ, ข้อ ข. วัดความเข้าใจ, ข้อ ค. วัดความสามารถ

๒.๒๑) บทบาทของคำถามต่อการเรียนการสอนประการสุดท้าย เพื่อวัดผลและประเมินผล โดยใช้คำถามในเชิงทดสอบความรู้ ความจำ ความเข้าใจ และความสามารถว่าเป็นไปตามจุดมุ่งหมายเพียงใด.

โปรดจับคู่

คำถาม

- ก. ถ้าเราเลี้ยงแมวไว้จะได้ประโยชน์อะไรบ้าง
 — ข. เด็กๆ ลองเรียงลำดับภาพแมวตามขนาดซิคะ
 — ค. แมวที่นักเรียนเคยเห็นมีสีอะไรบ้าง

จุดประสงค์ของการวัด

๑. ความรู้ ความจำ
 ๒. ความเข้าใจ
 ๓. ความสามารถ

คำตอบที่ถูกต้องคือ ๒, ๓, ๑

แบบทดสอบ

โปรดขีด ✓ หน้าคำถามที่มีความสัมพันธ์กับเหตุผลที่ให้ไว้

๑. "ถ้าต้นไม้เงินได้ อะไรจะเกิดขึ้น" เป็นคำถามที่ไม่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ แต่ส่งเสริมให้เกิดการอภิปรายต่อเนื่อง
๒. คำถามที่ต้องการวัดความสนใจนักเรียน เช่น "ลองทายซิ อะไรอยู่ในกล่องที่ครูถือ"
๓. "เมื่อเลิกเล่นของเล่นแล้วนักเรียนต้องทำอะไร" เป็นคำถามที่ช่วยควบคุมกิจกรรมในชั้นเรียน
๔. "นักเรียนลองบอกประโยชน์ของฝนมาคนละหนึ่งข้อ" ใช้เพื่อสรุปเรื่องที่สอนและทดสอบความรู้ความเข้าใจในบทเรียนอีกด้วย.
๕. "เราได้เรียนเรื่องประโยชน์ของฝนไปแล้ว ใครสามารถบอกได้ว่าฝนมีโทษอย่างไรบ้าง" ครูใช้คำถามนี้เพื่อวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน.

คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ ๒, ๓, ๔

ก่อนศึกษาบทเรียนนี้ท่านตอบถูก _____ ข้อ

หลังศึกษาบทเรียนท่านตอบถูก _____ ข้อ

ท่านตอบคำถามได้มากหรือน้อยกว่าเดิม _____ ข้อ

ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับบทเรียน
หน่วยนี้ดีขึ้นกว่าเดิมหรือเปล่า

ถ้าท่านเข้าใจดีขึ้นโปรดศึกษา
หน่วยต่อไป

แต่ถ้าท่านยังไม่ค่อยเข้าใจ
โปรดศึกษาใหม่อีกครั้งค่ะ

หน่วยที่ ๓

คำถามระดับต่ำ

จุดประสงค์ เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับคำถามระดับต่ำ

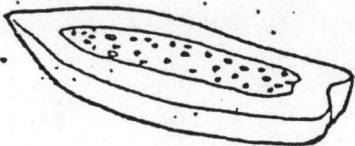
พฤติกรรมชี้เป้า เพื่อให้ครูผู้สอนสามารถระบุชนิดของคำถามและตั้งคำถามระดับต่ำ จากสถานการณ์ที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง.

แบบทดสอบ

โปรดนำตัวอักษรหน้าชนิดของคำถามทางขวามือ ใส่หน้าคำถามทางซ้ายมือที่มีความสัมพันธ์กัน

___ ๑. ใครเคยเห็นมดบ้าง ___ ๒. มดกินอะไรเป็นอาหาร ___ ๓. ที่อยู่ของมดเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าอะไร ___ ๔. มดที่นักเรียนกำลังดูอยู่นั้นมีรูปร่างเป็นอย่างไร ___ ๕. ข้าวสาร เกล็ด หรือน้ำตาล สิ่งใดเป็นอาหารที่มดชอบ ___ ๖. นางพญามดตัวโตกว่ามดอื่นใช่ไหม.	ก. คำถามให้บททวนความจำ ข. คำถามให้สังเกต ค. คำถามเร้าความสนใจ ง. คำถามชี้เป้า จ. คำถามถามนำ ฉ. คำถามให้บอกความหมายหรือ คำจำกัดความ

โปรดตั้งคำถามให้สังเกตมา ๒ คำถาม

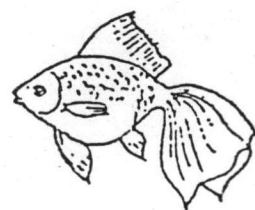
๗. _____

๘. _____

โปรดตั้งคำถามให้บททวนความจำมา ๒ คำถาม

๙. _____

๑๐. _____

ท่านตอบได้หรือไม่ ผ่านไปก่อนไม่ต้องกังวลใจ
ศึกษาบทเรียนอย่างตั้งใจ ท่านจะเข้าใจดีขึ้น.

คำถามแบ่งอย่างกว้างได้เป็น ๒ ประเภทคือ คำถามระดับต่ำ และ คำถามระดับสูง

๓.๑

คำถามที่ท่านจะได้ศึกษาต่อไปนี้เป็นคำถามที่เกี่ยวข้อง
กับข้อเท็จจริง ซึ่งได้จากความจำและการสังเกต จึงจัดอยู่ใน
ประเภทของ คำถามระดับต่ำ..

๓.๒

คำถามระดับต่ำสามารถแบ่งได้หลายชนิด คือ คำถามให้สังเกต คำถามให้ทบทวน
ความจำ คำถามให้บอกความหมายหรือคำจำกัดความ คำถามชี้บ่ง คำถามถามนำ และ
คำถามเร้าความสนใจ

คำถามให้สังเกต เป็นคำถามระดับ ต่ำ เพราะเป็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับ
ข้อเท็จจริงซึ่งได้จากความจำและการ สังเกต

๓.๓

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่เป็นคำถามให้สังเกต

๑. ของที่ครูถือมีรูปร่างลักษณะอย่างไร
๒. นักเรียนของเขาเมื่อเคาะโต๊ะเรียนแล้วฟังว่ามีเสียงอย่างไร
๓. หน้าที่นักเรียนที่มีรูปร่างอย่างไร
๔. ดอกไม้ที่นักเรียนถือมีกลิ่นหรือไม่
๕. เมื่อมีลมพัดนักเรียนรู้สึกอย่างไร

ทุกข้อเป็นคำถามให้สังเกต เพียงแต่ใช้ประสาทสัมผัสในการสังเกตแตกต่างกัน

๓.๔

ประสาทสัมผัสประกอบด้วย ตา หู ลิ้น จมูก และผิวหนัง

โปรดพิจารณาคำถามทั้ง ๕ ข้อที่เกี่ยวกับการสังเกตอีกครั้ง
ท่านทราบไหมว่าคำถามแต่ละข้อใช้ประสาทสัมผัสส่วนใดเป็นหลัก
ในการสังเกต

คำถามข้อ ๑ - ตา , ๒. - หู , ๓ - ลิ้น , ๔ - จมูก และ ๕ - ผิวกาย

๓.๕

คำถามที่ต้องใช้ประสาทสัมผัสคือ ตา หู ลิ้น จมูก และผิวหนัง เพียงส่วนหนึ่ง
หรือหลายส่วนเป็นข้อมูลในการตอบคำถาม เรียกว่าคำถามให้ สังเกต

๓.๖

คำถามดังกล่าวเป็นคำถามให้สังเกตหรือไม่

ไม่ เพราะ ผู้ที่จะตอบคำถามข้อนี้ได้ จะต้องอาศัยความรู้เดิมมาประกอบกับข้อมูลที่ได้จากการสังเกตโดยใช่ประสาทสัมผัสเพียงส่วนหนึ่ง หรือหลายส่วน.

(๓.๗) คำถามที่มุ่งให้นักเรียนตอบโดยอาศัยข้อมูลจากประสาทสัมผัสแต่ไม่เพิ่มความรู้เดิมหรือความคิดเห็นส่วนตัวลงไป เรียกว่า คำถามให้ _____

สังเกต

(๓.๘) “ กลุ่มที่ ๑ ลองตอบซิ จะ ดอกไม้ที่ครู แจกให้ มีลักษณะต่างกันอย่างไร ”

คำถามที่ครูใช้มุ่งให้นักเรียนนี้ใช้ประสาทสัมผัสต่างๆ เป็นข้อมูลในการตอบ คำตอบของเด็กทั้งสี่คน เกี่ยวข้องกับประสาทสัมผัสส่วนใดบ้าง.

คำตอบของ เกละและแก่งใช้จาสิ่งเกต น้องป๋ยใช้จุมก ของจกใช้มือฉั่มผัส

๓.๙

คำตอบของเด็กทั้งสี่คนไม่ได้เพิ่มความคิดส่วนจัวลงไป เห็นอย่างไร
จมได้กัลึนอย่างไร จับดูแล้วรู้สึกอย่างไร ก็ตอบไปตามนั้น

ท่านคิดว่าคำตอบของนักเรียนได้ใช้ประสาทสัมผัสครบทั้ง ๕ ทางแล้วหรือไม่
ถ้าไม่ครบ ยังขาดประสาทสัมผัสส่วนใดบ้าง.

ยังไม่ครบ ขาดประสาทสัมผัสทางหูและลิ้น

๓.๑๐

“ สิ่งที่จะให้นักเรียนชิมรสหรือจมกลิ่น ต้องแน่ใจว่า
ไม่มีอันตรายและสะอาด ก่อนที่จะ _____ หรือ _____ สิ่งใจ
ที่ไม่รู้จัก ต้องถามผู้ใหญ่ก่อนทุกครั้ง”

ชิมรส , จมกลิ่น

๓.๑๑

โปรดตั้งคำถามให้สิ่งเกต จากคำตอบที่ให้ไว้

คำถามที่ใช้คือ

ขนมนี้มีกลิ่นเป็นอย่างไร

นักเรียนได้ลองชิมแล้วรสเป็นอย่างไร

๓.๑๒

“นักเรียนลองกะตือว่ามะละกอในจานนี้
มีทั้งหมดกี่ชิ้น”

เป็นคำถามให้สังเกตหรือไม่เพราะเหตุใด.

เป็นคำถามให้สังเกต เพราะนักเรียนต้องใช้กาดูจานมะละกอ แล้วกะประมาณจำนวน.

๓.๑๓

ฉันเคยให้นักเรียน
สังเกตด้วยตาและหูเท่านั้น

ฉันก็เหมือนกัน ต่อไปนี้เราต้อง
เพิ่มการสังเกตด้วย จมูก ลิ้น และ
กายสัมผัสเข้าไปด้วย.

การสังเกตโดยผ่านประสาทสัมผัสทั้ง ๕ ถือเป็นพื้นฐานที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการสอน
ในระดับปฐมวัย ข้อควรระวังในการสังเกตอย่านำความคิดเห็นส่วนตัวไปรวมกับความจริง
ที่ได้จากการสังเกต.

๓.๑๔

“นักเรียนลองนึกดูสิ มะละกอมีสลักขณะอย่างไร”
คำถามนี้เป็นคำถามให้สังเกตหรือไม่

ไม่ใช่คำถามให้สังเกต เพราะครูไม่มีมะละกอให้นักเรียนดู, ไม่ได้ใช้ประสาทสัมผัสสังเกต
มะละกอในขณะนั้น นักเรียนต้องนึกถึงรูปร่างลักษณะของมะละกอ
จากประสบการณ์เดิม คำถามดังกล่าวจึงเป็นเพียงคำถาม
ให้ทบทวนความจำ

๓.๑๕) โปรดพิจารณาคำถามต่อไปนี้

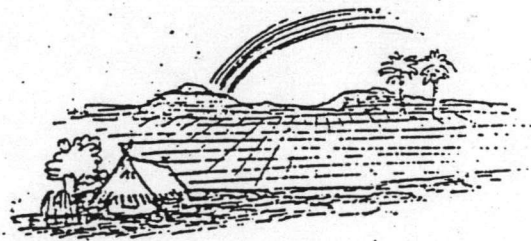
๑. นักเรียนจำได้ใหม่ว่า ปลาเคลื่อนที่ได้อย่างไร
๒. นักเรียนบอกได้ใหม่ว่าปลาที่กำลังดูอยู่นั้น เคลื่อนที่ได้อย่างไร
๓. นักเรียนเคยเห็นแมลงวันมาแล้ว บอกได้ไหมมันมีกี่ขา
๔. จากภาพที่ครูให้ดูนี้ นักเรียนลองนับซิ แมลงวันมีกี่ขา
คำถามให้สังเกตคือ ข้อ _____
คำถามให้ทบทวนความจำคือ ข้อ _____

คำถามให้สังเกตคือ ข้อ ๒, ๔ เพราะคำตอบของนักเรียนนี้ใช้เพียงประสาทสัมผัสเท่านั้น
คำถามให้ทบทวนความจำคือข้อ ๑ และ ๓ เพราะนักเรียนใช้ประสบการณ์เดิมมาตอบคำถาม

๓.๑๖)

“ รุงกินน้ำมีกิส ”

เป็นคำถามให้สังเกต หรือคำถาม
ให้ทบทวนความจำ

คำตอบคือ อาจเป็นได้ทั้งสองชนิด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสถานการณ์

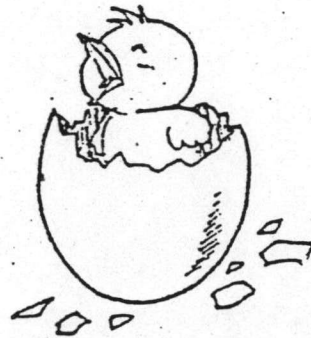
๓.๑๗)

ถ้าใช้คำถามในขณะที่สถานการณ์นั้นเกิดขึ้น ก็เป็นคำถามให้ _____
แต่ถ้าเป็นคำถามที่ผู้ตอบต้องอาศัยความรู้ และประสบการณ์เดิมมาตอบ
ก็จัดเป็นคำถามให้ _____

สิ่งเกต , ทบทวนความจำ

๓.๑๘

แม่นกออกลูกเป็นอะไร

เป็นคำถาม ให้สิ่งเกต ให้ทบทวนความจำอาจเป็นไปได้ทั้งสองชนิด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสถานการณ์

๓.๑๙

ถ้าใช้คำถามในขณะที่สถานการณ์นั้นเกิดขึ้นหรือมีภาพให้ดู ก็เป็นคำถามให้ _____

แต่ถ้าเป็นคำถามที่ผู้ตอบต้องอาศัยความรู้และประสบการณ์เดิมมาตอบ

ก็เป็นคำถามให้ _____

ให้สิ่งเกต , ให้ทบทวนความจำ

“เราเรียกแม่ของพ่อว่าอะไร”

๓.๒๐

“ปู่หมายถึงใครจ๊ะ”

คำถามข้างต้นจัดเป็นคำถามให้ _____ เพราะสิ่งที่นำมาตั้งคำถามเป็น เรื่อง
ที่นักเรียนเคยเรียนรู้มาก่อนแล้ว

แต่ถ้าครูใช้คำถามดังกล่าว เพื่อตรวจสอบความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับความหมายของคำ
ที่ครูจะใช้สอนในเนื้อหาใหม่ คำถามลักษณะนี้เรียกว่า คำถามให้บอกความหมายหรือ
คำจำกัดความ

ทบทวนความจำ

๓.๒๑) โปรดพิจารณาคำถามต่อไปนี้ว่าเป็นคำถามชนิดใด แล้วใส่ ✓ ในช่องที่ต้องการ

ที่	คำถาม	คำถามให้ ให้สังเกต	คำถามให้ ทบทวน ความจำ	คำถามให้ บอกความหมาย หรือคำจำกัด ความ	คำถาม ชนิดอื่น
๑	นักเรียนคนหนึ่งถึงไก่ช้ไก่มีลักษณะอย่างไร				
๒	ในภาพนี้มีดอกไม้ประมาณกี่ดอก				
๓	นักเรียนควรรู้จักถึงกันทุกคน สิ่งกินอะไรเป็นอาหาร				
๔	นายแพทย์หมายถึงใคร				
๕	ดอกไม้ที่ครูแจगीให้มื่ออะไรต่างกันบ้าง				
๖	โรงพยาบาลคืออะไร				
๗	มะม่วง กัลยง และชมพู่ ผลไม้ใดที่ไม่มีเมล็ด				

เฉลยคำถาม

ข้อ ๒, ๕ เป็นคำถามให้สังเกต

ข้อ ๑, ๓ เป็นคำถามให้ทบทวนความจำ

ข้อ ๔, ๖ เป็นคำถามให้บอกความหมายหรือคำจำกัดความ

ส่วนข้อ ๗ เป็นคำถามชนิดอื่น

๓.๒๒)

คำถามที่ครูใช้ตรวจสอบความรู้ ความเข้าใจในเรื่องคำศัพท์และความหมายของคำ
ก่อนการสอนเนื้อหาใหม่ จัดเป็นคำถามให้บอกความหมายหรือคำจำกัดความ

๓.๒๓

เนื้อหาที่จะใช้สอนคือ ข่าวที่เราใช้รับ ประทวน มาจากข่าว เปลือก
โปรดยกตัวอย่างคำถามให้บอกความหมายหรือคำจำกัดความที่สัมพันธ์กับเนื้อหาดังกล่าว

คำถามที่ควรใช้คือ คำว่ารับ ประทวน เราเรียกอีกอย่างว่าอะไร
ข่าวเปลือก หมายถึงข่าวลักษณะใด

๓.๒๔

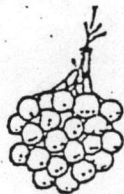

มะม่วง กล้วย และ ชมพู ผลไม้ชนิดใดที่ไม่มีเมล็ด

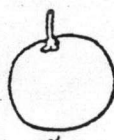
คำถามนี้เป็นคำถามให้ทายบทความจำใช้หรือไม่

ไม่ใช่ เพราะคำถามนี้ผู้ถามกำหนดข้อมูลให้หลายอย่าง แล้วให้เลือกว่าข้อมูลใดเป็น
คำตอบที่ต้องการ.

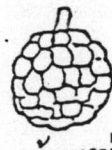
๓.๒๕

ลำไย

ส้ม

น้อยหน่า

“นักเรียนคิดว่าผลไม้ที่เห็นอยู่นี้ ชนิดใดมีเมล็ดภายในผลเพียงเมล็ดเดียว”

ลักษณะของคำถามคือ ครูกำหนด _____ ให้หลายอย่าง แล้วให้นักเรียนเลือก
ข้อมูลใดเป็นคำตอบที่ต้องการ คำถามชนิดนี้มีชื่อว่า คำถามชี้บ่ง

ข้อมูล

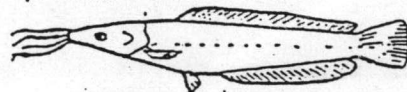
(๓.๒๖)

โปรดพิจารณาคำถามต่อไปนี้ แล้วขีด ✓ หน้าข้อที่เป็นคำถามชี้บ่ง

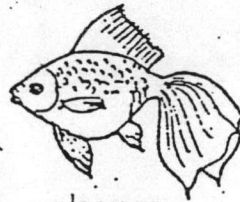
- ___ ๑. ที่อยู่อาศัยของนกเรียกว่าอะไร
- ___ ๒. ปีก หาง และเท้าของนก ส่วนไหนที่ช่วยย่นให้นกไปทีต่างๆได้เร็วมาก
- ___ ๓. ในฤดูหนาว เด็กควรแต่งกายอย่างไร
- ___ ๔. ระหว่าง วัว ช้าง และม้า สัตว์ชนิดใดโตไวที่สุด
- ___ ๕. งูเป็นสัตว์ที่มีประโยชน์จริงหรือไม่

ข้อที่เป็นคำถามชี้บ่งคือ ข้อ ๒, ๔

(๓.๒๗)

ปลาจุก

ปลาทอง

ปลานิล

โปรดตั้งคำถามชี้บ่งจากภาพที่กำหนดให้มา ๑ คำถาม

คำถามที่ควรใช้คือ ปลาจุก ปลานิล และปลาทอง ปลานิลโตที่ไม่ใช่เป็นอาหาร

(๓.๒๘)

ปลาจุก ปลานิล และปลาทอง ปลานิลโตที่เลี้ยงไว้ดูเล่น
ปลาสามชนิดที่นักเรียนเห็นนี้ ชนิดใดไม่มีเกล็ด

ปลาที่มีประโยชน์ใช่หรือไม่

คำตอบของนักเรียนคือ ใช่ หรือ ไม่ใช่

“ปลามีประโยชน์ใช้หรือไม่”

(๓.๒๙)

ครูใช้คำถามนี้เพื่อเน้นเรื่องที่พูด เป็นวิธีการบอกหรือทบทวนข้อเท็จจริง เพื่อสร้างความสนใจของนักเรียน คำถามชนิดนี้เรียกว่า คำถามถามนำ

“ปู่เป็นพ่อของพ่อใช่ไหม” เป็นคำถามชนิดใด

คำถามถามนำ

(๓.๓๐) โปรดพิจารณาคำถามต่อไปนี้ว่าเป็นคำถามชนิดใด แล้วใส่ ✓ ในช่องที่ต้องการ

ที่	คำถาม	คำถามชี้แจง	คำถามถามนำ	คำถามอื่น
๑	เด็ก ๆ เคยเห็นช้างหรือไม่			
๒	มะลิ กุหลาบ และเฟื่องฟ้า ดอกไม้ชนิดใดที่ไม่มีหนาม			
๓	แมงมุมมี ๘ ขาจริงไหม			
๔	นมสด ลูกอม ขนมหวาน อาหารใดมีประโยชน์มากที่สุด			
๕	ใครยังไม่ได้ตีมนมบ้าง			

คำถามชี้แจง ข้อ ๒, ๔   คำถามถามนำ ข้อ ๑, ๓   คำถามอื่น ข้อ ๕

(๓.๓๑)

ท่านจะตั้งคำถามถามนำให้สัมพันธ์กับเรื่องแมงมุมได้อย่างไร

ตัวอย่างคำถามถามนำ

แมลงวันมี ๖ ขาใช่ไหม

แมลงวันชอบขู่กบขยะจริงหรือไม่

นักเรียนเคยเห็นแมลงวันตอมอาหาร หรือเปล่า

แมลงวันเป็นสัตว์นำเชื้อโรคใช่หรือไม่

ถ้าเรารับประทานอาหารที่มีแมลงวันตอม อาจเจ็บป่วยได้ใช่ไหม

๓.๓๒

คำถามถามนำมักมีคำตอบว่า ใช่ จริง ถูก เป็นส่วนใหญ่

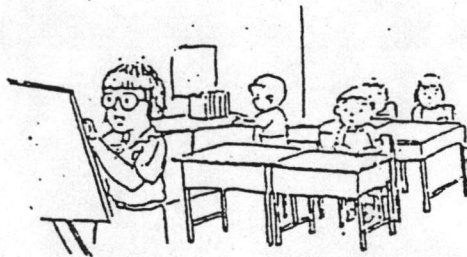
ถ้าครูต้องการฝึกให้นักเรียนคิดก่อนตอบ ควรหลีกเลี่ยงการใช้คำถาม _____

ถามนำ

มีคำถามอีกชนิดหนึ่งที่ไม่เกี่ยวกับเนื้อหาที่สอน แต่ใช้เพื่อควบคุมกิจกรรมต่างๆ
 ในชั้นเรียนให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย คำถามชนิดนี้คือ คำถามเร้าความสนใจ

๓.๓๓

ใครยังทำงาน
ไม่เสร็จบ้าง

นักเรียนพร้อมที่จะเรียนหรือยัง

วันนี้ใครยังไม่ได้ตั้งมนมบ้าง

ใครอยากฟังนิทานบ้าง

} เป็นคำถามชนิดใจ

คำถามเร้าความสนใจ

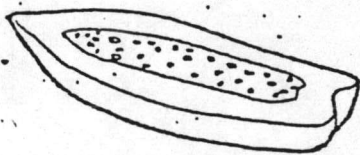
ขณะนี้ท่านได้ศึกษา คำถามระดับต่ำ เรียบร้อยแล้ว โปรดทำแบบทดสอบอีกครั้ง

แบบทดสอบ

โปรดนำตัวอักษรหน้าชนิดของคำถามทางขวามือ ใส่หน้าคำถามทางซ้ายมือที่มีความสัมพันธ์กัน

___ ๑. ใครเคยเห็นมดบ้าง	ก. คำถามให้บทพรรณความจำ
___ ๒. มดกินอะไรเป็นอาหาร	ข. คำถามให้สังเกต
___ ๓. ที่อยู่ของมดเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าอะไร	ค. คำถามเร้าความสนใจ
___ ๔. มดที่นักเรียนกำลังดูอยู่นั้นมีรูปร่างเป็นอย่างไร	ง. คำถามชี้บ่ง
___ ๕. ข้าวสาร เกล็ด หรือน้ำตาล สิ่งใดเป็นอาหารที่มดชอบ	จ. คำถามถามนำ
___ ๖. นางพญามดตัวโตกว่ามดอื่นใช่ไหม.	ฉ. คำถามให้บอกความหมายหรือคำจำกัดความ

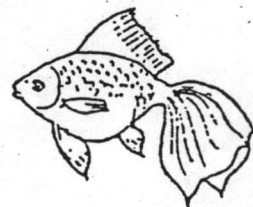
โปรดตั้งคำถามให้สังเกตมา ๒ คำถาม

๗. _____
๘. _____

โปรดตั้งคำถามให้บทพรรณความจำมา ๒ คำถาม

๙. _____
๑๐. _____

คำตอบที่ถูกต้องเรียงตามลำดับดังนี้ ค, ก, ฉ, ข, ง และ จ

- ตัวอย่างคำถามให้สังเกต - มะละกอนักเรียนเห็นมีสีอะไร

- เมล็ดของมะละกอมีรูปร่างอย่างไร

- มะละกอนักเรียนชิมมีรสอย่างไร

- ลองจับดูซิ ผิวของมะละกอบนอย่างไร

(อาจตั้งคำถามลักษณะอื่นที่เกี่ยวกับการใช้ประสาทสัมผัส)

คำถามให้ทบทวนความจำ - ปลาที่นักเรียนเห็นชื่อปลาอะไร

- ปลารายน้ำได้อย่างไร

- ปลากินอะไรเป็นอาหาร

- ปลาชอบอยู่ที่ไหน

๑๑๔

ก่อนศึกษาบทเรียนนี้ท่านตอบถูก _____ ข้อ

หลังศึกษาบทเรียนท่านตอบถูก _____ ข้อ

ท่านตอบคำถามได้มากหรือน้อยกว่าเดิม _____ ข้อ

ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับบทเรียน
หน่วยนี้ดีขึ้นกว่าเดิมหรือเปล่า

ถ้าท่านเข้าใจดีขึ้นโปรดศึกษา
หน่วยต่อไป

แต่ถ้าท่านยังไม่ค่อยเข้าใจ
โปรดศึกษาใหม่อีกครั้งค่ะ

หน่วยที่ ๔

คำถามระดับสูง

จุดประสงค์ เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับคำถามระดับสูง

พฤติกรรมชี้บ่ง เพื่อให้ครูผู้ช่วยสามารถระบุชนิดของคำถาม และตั้งคำถามระดับสูง จากสถานการณ์ที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง

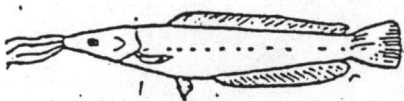
แบบทดสอบ

โปรดนำ ตัวอักษร หน้าชนิดของคำถามตามขวามือ ใส่นำคำถามทางซ้ายมือที่มีความสัมพันธ์กัน

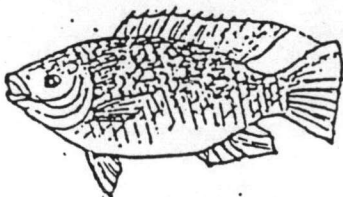
___ ๑. ทำไมมดแต่ดะรังจะต้องมีพญามด	ก. คำถามให้อธิบาย
___ ๒. ถ้ามดงามตัวโตเท่าช้างจะเป็นอย่างไร	ข. คำถามให้เปรียบเทียบ
___ ๓. มดแดงมีประโยชน์อย่างไร	ค. คำถามให้จำแนกประเภท
___ ๔. พญามดทำหน้าที่คล้ายกับใครในครอบครัวของนักเรียน	ง. คำถามให้ยกตัวอย่าง
___ ๕. ครูแบ่งมดออกเป็น ๒ พวกอย่างที่เห็น นักเรียนบอกได้ไหม ครูใช้อะไรเป็นหลัก	จ. คำถามให้วิเคราะห์
___ ๖. ให้บอกชื่อมดที่นักเรียนรู้จัก คนละ ๑ ชื่อ	ฉ. คำถามให้สังเคราะห์
___ ๗. นักเรียนควรเอาอย่างมดในเรื่องใด	ช. คำถามให้ประเมินค่า

โปรดตั้งคำถามให้สัมพันธ์กับภาพที่กำหนดให้ ๓ คำถาม (คำถามละ ๒ คะแนน)

๘. คำถามให้อธิบาย

๙. คำถามให้เปรียบเทียบ

๑๐. คำถามให้ยกตัวอย่าง

ท่านตอบได้หรือไม่ ผ่านไปก่อนไม่ต้องกังวลใจ
ศึกษาบทเรียนอย่างตั้งใจ ท่านจะเข้าใจดีขึ้น.

- ๕.๑) คำถามแบ่งอย่างกว้างได้เป็น ๒ ประเภท คือคำถามระดับต่ำ และคำถามระดับสูง
คำถามที่ท่านจะได้ศึกษาต่อไปนี้เป็นคำถามซึ่งส่งเสริมให้นักเรียนใช้ความคิด
โดยนำความรู้และประสบการณ์เดิมมาเป็นพื้นฐานสรุปหาคำตอบ ส่งเสริมให้นักเรียนมี
ความคิดสร้างสรรค์ และเกิดทักษะในการคิดอย่างมีระบบ. นอกจากนี้ยังเป็นคำถามที่
เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น ตลอดจนกระตุ้นให้ได้ลองแก้ปัญหาด้วย
ตนเอง คำถามประเภทนี้มีชื่อว่า คำถามระดับสูง

- ๕.๒) โปรดศึกษาบทบาทของคำถามระดับสูงอีกครั้ง
- นำความรู้และประสบการณ์เดิมมาเป็นพื้นฐาน สรุปหาคำตอบ
  - ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์
  - เกิดทักษะในการคิดอย่างมีระบบ
  - เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นต่างๆ
  - กระตุ้นให้ได้ลองแก้ปัญหาด้วยตนเอง

ถ้าท่านต้องการส่งเสริมให้เด็กได้มีทักษะในการคิดแล้ว
ควรใช้คำถามระดับ _____ ในการเรียนการสอน.

ฉง

๔.๓

ความสามารถในการคิด ที่ครูปฐมวัยต้องการฝึกให้เกิดขึ้นกับนักเรียนมีดังนี้

- คิดเชื่อมโยงความรู้เก่าไปสู่ความรู้ใหม่
- คิดค้นหาคำตอบด้วยตนเอง
- คิดอย่างมีเหตุผลในลักษณะต่างๆ
- คิดสรุปเรื่องราวต่างๆให้กระชับรัด
- คิดเป็นขั้นตอนอย่างมีระบบ
- คิดริเริ่มสร้างสรรค์

ครูสามารถประเมินทักษะในการคิดของนักเรียนได้จากการสังเกตพฤติกรรม
การตอบ คำถาม และ / หรือ ความสามารถแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ ของนักเรียนนั่นเอง

๔.๔

ถ้าท่านต้องการให้นักเรียนมีทักษะในการคิดแล้ว

- ท่านควรใช้คำถาม _____ ในชั้นเรียนให้มากยิ่งขึ้น
เพราะเหตุว่าคำถามระดับสูง เป็นคำถามที่ส่งเสริมให้
นักเรียนได้ใช้ _____ จากการนำความรู้และประสบการณ์
เดิมมาเป็นพื้นฐานสรุปหาคำตอบ.

ระดับสูง , ความคิด

๔.๕

คำถามระดับสูงสามารถจำแนกเป็น ๗ ชนิดดังนี้คือ
 คำถามให้อธิบาย คำถามให้เปรียบเทียบ คำถามให้จำแนก
 ประเภท คำถามให้ยกตัวอย่าง คำถามให้วิเคราะห์
 คำถามให้สังเคราะห์ และคำถามให้ประเมินค่า.

คำถามให้อธิบาย เป็นคำถามที่ผู้ตอบจะต้องนำ ความรู้ และ ประสบการณ์ เดิม
 มาเป็นพื้นฐานสรุปหา คำตอบ ทั้งนี้เพราะคำถามให้อธิบาย เป็นคำถามระดับสูงชนิดหนึ่ง.

๔.๖

โปรดขีด ✓ หน้าข้อที่เป็นคำถามให้อธิบาย

- ___ ๑. มดแดงกับมดง่ามมีรูปร่างต่างกันอย่างไร
- ___ ๒. พญามดกับมดงานทำหน้าที่แตกต่างกันอย่างไร
- ___ ๓. ถ้านักเรียนอยากทราบว่ามดที่เลี้ยงไว้ ชอบอาหารประเภทใดมาก
 นักเรียนจะทำอย่างไร
- ___ ๔. ทำไมนักเรียนจึงต้องเอาน้ำปลา น้ำแกง และน้ำหวานใส่จานวางไว้
 ในตู้กระจกเลี้ยงมด
- ___ ๕. เพราะเหตุใดนักเรียนจึงบอกว่า มดชอบกินน้ำหวาน ลองเล่าให้เพื่อน ๆ
 ฟังหน่อยซิ

คำถามให้อธิบายคือ ข้อ ๓-๕

๕.๗ ถ้าอยากทราบว่ามดที่เลี้ยงไว้ ชอบอาหารประเภทใดมาก นักเรียนจะทำอย่างไร
 คำถามนี้ครูต้องการให้นักเรียนอธิบายวิธีการที่จะทดลอง ชนิดของอาหารที่มดชอบ
 นักเรียนต้องใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมที่ได้จากความจำและการสังเกต มาเป็นพื้นฐาน
 ในการหาคำตอบ

ทำไมนักเรียนจึงต้องเอาน้ำปลา น้ำแกง และน้ำหวานใส่จานวางไว้ในตู้กระจก
เลี้ยงปลา คำถามนี้ต้องการให้นักเรียนบอกเหตุผลที่เลือกใช้วิธีการดังกล่าว
เพราะเหตุใด นักเรียนจึงบอกว่ามดชอบกินน้ำหวาน ลองเล่าให้เพื่อนฟังหน่อยสิ
 คำถามนี้ครูต้องการให้นักเรียนอธิบายผลที่เกิดขึ้น โดยอาศัยข้อมูลการ
 ทดลอง ประกอบการอภิปรายผล

คำถามให้อธิบาย มักจะมีคำว่า _____

และ _____ ประกอบอยู่ด้วยเสมอ.

อย่างไร ทำไม และ เพราะเหตุใด

๕.๘

โปรดจับคู่

คำถาม

จุดมุ่งหมายของคำถาม

ก. ถ้าอยากทราบว่ามดที่เลี้ยงไว้ ชอบอาหาร

ประเภทใดมาก นักเรียนจะทำอย่างไร

๑. มุ่งให้นักเรียนอธิบายผลที่เกิดขึ้น

ข. ทำไมนักเรียนจึงต้องเอาน้ำปลา น้ำแกง และน้ำหวาน

ใส่จานวางไว้ในตู้กระจกเลี้ยงปลา

๒. มุ่งให้นักเรียนบอกเหตุผล

ในการเลือกเครื่องมือ

ค. เพราะเหตุใดนักเรียนจึงบอกว่ามดชอบกินน้ำหวาน

ลองเล่าให้เพื่อนฟังหน่อยสิ

๓. มุ่งให้นักเรียนอธิบายวิธีการ

คำตอบที่ถูกตั้งคือ ๓, ๒, ๑

๕.๘

จากภาพสถานการณ์ที่กำหนดให้
โปรดตั้งคำถามโดยใช้คำว่า อย่างไร ทำไม
เพราะเหตุใด อย่างละ ๑ คำถาม.

คำถามที่ควรใช้ ในฤดูหนาวเด็กๆ จะทำให้ร่างกายอบอุ่นได้อย่างไรบ้าง
ทำไมเด็กๆ เหล่านี้จึงต้องนั่งรอบๆ กองไฟ
เพราะเหตุใดชาวชนบทจึงชอบก่อกองไฟในฤดูหนาว

๕.๙

คำถามที่มีคำว่า อย่างไร ทำไม เพราะเหตุใด เป็นคำถามที่ต้องการให้ผู้ตอบ _____
เรื่องราวหรือเหตุการณ์ โดยใช้ความรู้หรือประสบการณ์เดิมเป็นพื้นฐาน.

อธิบาย

มดแดงกับมดง่ามมีรูปร่างแตกต่างกันอย่างไร

๕.๑๑

จุดประสงค์ที่ครูใช้คำถามนี้ก็เพื่อต้องการให้นักเรียน เปรียบเทียบรูปร่างลักษณะของมด
ที่กำลังสังเกต หรืออาจใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมมาเป็นพื้นฐานหาคำตอบ

คำถามนี้มีชื่อว่า คำถามให้เปรียบเทียบ

๕.๑๒

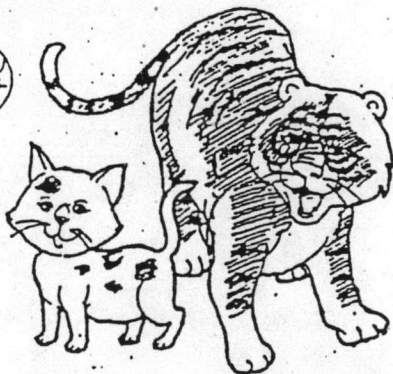
คำถามที่มีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนใช้ความคิดเปรียบเทียบของสองสิ่ง
ว่ามีคุณสมบัติหรือลักษณะคล้ายกันหรือต่างกันอย่างไร เรียกว่า _____

คำถามให้เปรียบเทียบ

๕.๑๓ คุณสมบัติที่นำมาเปรียบเทียบกันนั้น ได้แก่ รูปร่างลักษณะ สี ขนาด น้ำหนัก
จำนวน ปริมาตร ความสูง ความยาว ความหนา รสชาติ กลิ่น หรือคุณสมบัติเฉพาะของสิ่งต่างๆ
ในการตั้งและตอบคำถามให้ _____ สำหรับเด็กปฐมวัย ครูควรจัดเตรียมสื่อ
ประกอบด้วย ทั้งนี้เพื่อให้เด็กมีโอกาส _____ ผ่านประสาทสัมผัสด้านใดด้านหนึ่ง
แล้วนำมาประกอบ เป็นพื้นฐานในการสรุปหาคำตอบ.

เปรียบเทียบ, สังเกต

๕.๑๔

คำถาม

๑. _____

๒. _____

๓. _____

จากภาพที่กำหนดให้ โปรดตั้งคำถามให้เปรียบเทียบ
ให้สัมพันธ์กับคำตอบที่ได้

คำตอบ

เล็小有ขนาดเล็กกว่าแมวครับ

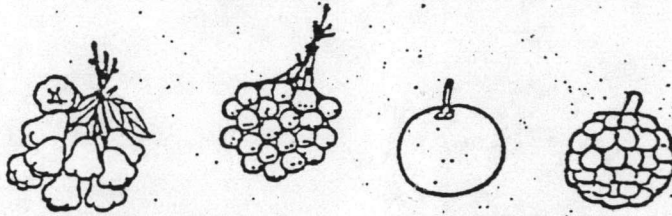
รูปร่างลักษณะของมันคล้ายกัน

เล็อยุ่ในป่าแต่แมวอยู่บ้าน

คำถามให้เปรียบเทียบ

๑. นักเรียนดูภาพของเลื้อและแมลงแล้ว สัตว์ ๒ ชนิดนี้มีอะไรต่างกันบ้าง
๒. เลื้อกับแมลงมีอะไรที่คล้ายกัน
๓. เลื้อกับแมลงมีความเป็นอยู่เหมือนกันหรือต่างกันอย่างไร

๔.๑๕

“ถ้านักเรียนจะแบ่งผลไม้เหล่านี้เป็นพวกๆ พวกหนึ่งเมล็ดเดี่ยว อีกพวกหนึ่งมีหลายเมล็ด จะแบ่งอย่างไร” ท่านคิดว่าคำถามนี้ครูมีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนทำอะไร

- ก. แบ่งพวกสิ่งของโดยใช้เกณฑ์ที่ครูกำหนดให้
- ข. แบ่งพวกสิ่งของโดยใช้เกณฑ์ของนักเรียนเอง
- ค. บอกเกณฑ์ในการแบ่งพวกสิ่งของที่ครูแบ่งไว้แล้ว

คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ ก.

๔.๑๖

ที่นี้ครูจะแจกผลไม้ชนิดต่างๆ ให้กลุ่มละเท่าๆกัน
ให้แบ่งผลไม้ตามความคิดของนักเรียนเองจะแบ่งอย่างไร

ท่านคิดว่าคำถามนี้ครูมีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนทำอะไร

- ก. แบ่งพวกสิ่งของโดยใช้เกณฑ์ที่ครูกำหนดให้
- ข. แบ่งพวกสิ่งของโดยใช้เกณฑ์ของนักเรียนเอง

คำตอบคือ ข้อ ข

(๕.๑๗)

ถ้านักเรียนจะแบ่งผลไม้เหล่านี้เป็นพวกๆ พวกหนึ่งเมล็ดเดี่ยว อีกพวกหนึ่ง
หลายเมล็ดจะแบ่งอย่างไร

ที่นี้นักเรียนลองแบ่งผลไม้เองบ้าง ครูจะแจกผลไม้ชนิดต่างๆ ให้กลุ่มละเท่าๆกัน
ให้แบ่งผลไม้ตามความคิดของนักเรียนเอง จะแบ่งอย่างไร

ครูใช้คำถามดังกล่าว เพื่อให้จัดหมวดหมู่ของ _____ โดยใช้ _____ ที่เป็นของตนเอง
และผู้อื่น

ผลไม้ เกณฑ์

(๕.๑๘)

ครูแจกภาพสัตว์ ๖ ชนิด คือ แมว สุนัข ไก่ กวาง ช้าง นก ชนิดละ ๑ ภาพ
ให้นักเรียนทุกกลุ่ม

โปรดตั้งคำถามตามจุดมุ่งหมายให้นักเรียนจัดหมวดหมู่ของสัตว์ต่างๆ
โดยใช้เกณฑ์ที่เป็นของตนเองและผู้อื่น

๑. _____

_____

๒. _____

_____

คำถามที่ควรใช้

๑. ถ้านักเรียนจะแบ่งภาพสัตว์เหล่านี้เป็นพวกๆ พวกหนึ่งเป็นสัตว์เลี้ยง
อีกพวกหนึ่งเป็นสัตว์ป่าจะแบ่งอย่างไร

๒. นักเรียนลองแบ่งภาพสัตว์เหล่านี้ตามความคิดของตนเองจะแบ่งอย่างไร

๔.๑๙

โปรดจับคู่

คำถาม

ความหมายของคำถาม

___ ๑. นักเรียนลองเรียงลำดับไปไม้จากสั้นที่สุด

ไปย้งไปไม้ที่ยาวที่สุดซิ เรียงอย่างไร

___ ๒. นักเรียนลองเรียงลำดับไปไม้นี้เองบ้าง

จะเรียงอย่างไร

___ ๓. นักเรียนคิดว่าครูแบ่งดอกไม้โดยใช่หรือไม่
เป็นหลัก

___ ๔. นักเรียนคิดว่าครูเรียงลำดับดอกไม้โดยใช่
อะไรเป็นหลัก

ก. เรียงลำดับสิ่งของโดยใช่เกณฑ์
ของตนเอง

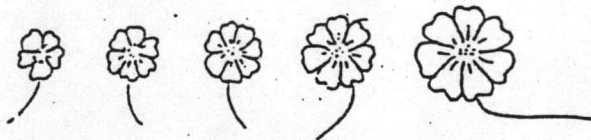
ข. เรียงลำดับสิ่งของโดยใช่เกณฑ์
ที่ผู้อื่นกำหนดไว้

ค. บอกเกณฑ์ในการแบ่งพวกสิ่งของ
ที่ผู้อื่นกำหนดไว้

ง. บอกเกณฑ์ที่ผู้อื่นใช้เรียงลำดับสิ่งของ

คำตอบที่ถูกต้อง ๑. ข ๒. ก ๓. ค ๔. ง

๔.๒๐

โปรดตั้งคำถามที่เกี่ยวกับการเรียงลำดับสิ่งของโดยใช่เกณฑ์ของตนเองและผู้อื่น

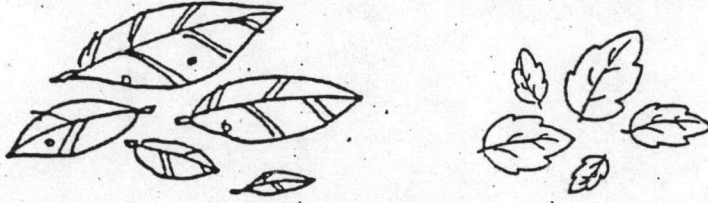
๑. _____

๒. _____

คำถามที่ควรรู้ ๑. นักเรียนคิดว่าครูเรียงดอกไม้เหล่านี้ โดยใช้อะไรเป็นหลัก

๒. นักเรียนลองเรียงดอกไม้ทั้งหมดนี้ ตามความคิดของนักเรียนเองจะเรียงอย่างไร

๕.๒๑

จากภาพโปรดตั้งคำถามเกี่ยวกับการบอกเกณฑ์ในการแบ่งพวกและเรียงลำดับสิ่งที่ผู้อื่นทำได้

๑. _____

๒. _____

คำถามที่ควรรู้ ๑. นักเรียนคิดว่าครูแบ่งใบไม้เหล่านี้ โดยใช้อะไรเป็นหลัก

๒. นักเรียนคิดว่าครูเรียงลำดับใบไม้ โดยใช้อะไรเป็นหลัก

โปรดจับคู่

๕.๒๒

คำถาม

ความมุ่งหมาย

๑. ถ้าให้นักเรียนแบ่งผลไม้ในภาพออกเป็น ๒ พวก

โดยใช้อะไรเป็นหลัก นักเรียนจะแบ่งได้อย่างไร

๒. ถ้าไม่แบ่งโดยใช้อะไรเป็นหลัก นักเรียนจะแบ่งได้อย่างไรอีก

๓. นักเรียนคิดว่าครูแบ่งเมล็ดพืชเหล่านี้ โดยใช้อะไรเป็นหลัก

๔. นักเรียนลองบอกซิว่าครูเรียงลำดับเมล็ดพืชเหล่านี้ โดยใช้อะไรเป็นหลัก

๕. ถ้าจะเรียงลำดับเมล็ดพืชตามขนาดจะเรียงได้อย่างไร

๖. นักเรียนจะเรียงลำดับเมล็ดพืชโดยใช้อะไรเป็นหลัก
ได้อีก ลองทำดูซิ

ก. เรียงลำดับสิ่งของโดยใช้เกณฑ์ของตนเอง.

ข. เรียงลำดับสิ่งของโดยใช้เกณฑ์ที่ผู้อื่นกำหนดขึ้น

ค. บอกเกณฑ์ที่ผู้อื่นใช้เรียงลำดับสิ่งของ

ง. บอกเกณฑ์ในการแบ่งพวกสิ่งของที่ผู้อื่นแบ่งไว้แล้ว

จ. แบ่งพวกสิ่งของโดยใช้เกณฑ์ของตนเอง

ฉ. แบ่งพวกสิ่งของโดยใช้เกณฑ์ที่ผู้อื่นกำหนดให้.

เฉลยคำตอบ ๑. น ๒. จ ๓. ง ๔. ค ๕. ข และ ๖. ก

๔.๒๓

ครูปรุมวัยใช้คำถามให้จำแนกประเภท เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนรู้จัก

แบ่งพวก
เรียงลำดับ] ใช้เกณฑ์ของตนเอง หรือของผู้อื่น

บอกเกณฑ์ที่ใช้ในการแบ่งพวกหรือเรียงลำดับสิ่งของที่ผู้อื่นทำได้

๔.๒๔

เกณฑ์ที่ใช้ในการแบ่งพวกหรือเรียงลำดับ ได้แก่ สี ขนาด รูปร่าง ประโยชน์ และวัสดุที่ใช้ หากเป็นสิ่งมีชีวิต อาจแบ่งเป็นอาหาร ที่อยู่ การสืบพันธุ์ สัตว์๒เท้า สัตว์๔เท้า สัตว์เลี้ยงไว้ใช้งาน เป็นต้น.

ความสามารถในการ _____
ถือเป็นทักษะพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์อีกด้วย

จำแนกประเภท

๔.๒๕

โปรดพิจารณาคำถามต่อไปนี้

- ก. ให้นักเรียนบอกชื่อผักที่ใช้ใบเป็นอาหารคนละ ๑ ชื่อ
- ข. ให้นักเรียนยกตัวอย่างผักที่ใช้ใบเป็นอาหารคนละ ๑ ชื่อ

คำถามทั้งสองข้อ ผู้ถามมีจุดประสงค์เดียวกัน คือให้นักเรียนบอกชื่อ หรือยกตัวอย่าง ชนิดของคำถามที่ใช้มีชื่อว่าคำถามให้ ยกตัวอย่าง

ยกตัวอย่าง

- ๔.๒๖ นักเรียนจะสามารถตอบคำถามให้ยกตัวอย่างได้ถูกต้อง ก็ต่อเมื่อมีทักษะการสังเกตและมีความรู้ ความจำเรื่องต่างๆ เป็นพื้นฐานในการหาคำตอบ.

ให้นักเรียนยกตัวอย่างของใช้ที่ทำจากกระป๋อง

นักเรียนลองบอกชื่อสินค้าที่บรรจุในกระป๋องคนละ ๑ ชื่อ

คำถามทั้งสองข้อ เป็นคำถามให้ _____ ซึ่งผู้ตอบต้องอาศัยความรู้และประสบการณ์เดิมเป็นพื้นฐาน.

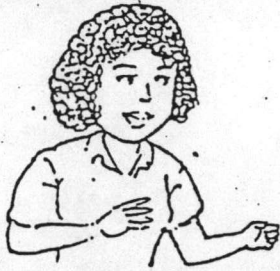
ยกตัวอย่าง

- ๔.๒๗ โปรดพิจารณาคำถามต่อไปนี้ว่าเป็นคำถามชนิดใด แล้วใส่ ✓ ในช่องที่ต้องการ

ที่	คำถาม	คำถามให้อธิบาย	คำถามให้เปรียบเทียบ	คำถามให้จำแนกประเภท	คำถามให้ยกตัวอย่าง
๑.	ถ้าจะเรียงลำดับเมล็ดผลไม้ตามขนาดจะเรียงได้อย่างไร				
๒.	ลองบอกครูซิว่า คนกับลิงมีลักษณะอะไรที่คล้ายกันบ้าง				
๓.	ทำไมเด็กๆ เหล่านี้จึงไม่สวมเสื้อในฤดูหนาว				
๔.	มีของใช้อะไรบ้างที่ทำจากหนังสือ				

คำถามให้อธิบาย ข้อ ๓ , คำถามให้เปรียบเทียบ ข้อ ๒ , คำถามให้จำแนกประเภทข้อ ๑
และคำถามให้ยกตัวอย่าง ข้อ ๔ .

๔.๒๘

“โปรดตั้งคำถามให้ยกตัวอย่าง ให้สัมพันธ์กับ
 จุดประสงค์ของการเรียนรู้ เรื่อง ลักษณะของดอกไม้”

คำถามที่ควรใช้ ให้บอกชื่อดอกไม้ที่มีสีแดง (มีกลิ่นหอม, ลำต้นมีหนาม) มากนละ ๑ ชื่อ

๔.๒๙

ทำไมเขาจึงปวดฟัน

ชอบกินขนม
หวาน

น้องแกละ

คงไม่ชอบ
แปรงฟัน

น้องปุย

แปรงฟันไม่ถูก
วิธีมากกว่า

น้องหวาน

เพราะฟันผุ

น้องจุก

จุดประสงค์ของการใช้คำถามนี้ เพื่อให้ นักเรียน ได้คิดพิจารณาแยกแยะเรื่องราว
 ออกเป็นส่วนย่อย เพื่อหาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหา.

๕.๓๐

คำถามนี้ต้องการให้นักเรียนคิดค้นหาความจริงต่างๆ ที่ประกอบขึ้นมาเป็นเรื่องราว หรือเหตุการณ์ หรือให้แยกแยะ เรื่องราวออกเป็นส่วนย่อย เพื่อหา _____ ของปัญหา.

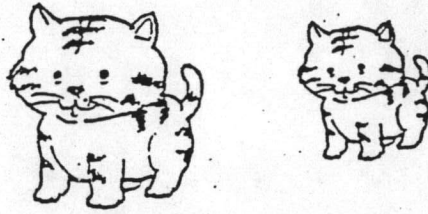
สาเหตุ

๕.๓๑

การคิดค้นหาความจริง หรือแยกแยะเรื่องราวเพื่อหาสาเหตุ เรียกว่า การวิเคราะห์ ดังนั้นคำถามที่ให้แยกแยะเรื่องราวออกเป็นส่วนย่อยเพื่อหาสาเหตุและผลต่างๆ ของปัญหาที่เกิดขึ้น หรือให้นักเรียนได้คิดค้นหาความจริงต่างๆ ที่ประกอบขึ้นมาเป็นเรื่องราวหรือเหตุการณ์ จึงเรียกว่า คำถามให้ _____

วิเคราะห์

๕.๓๒

โปรดตั้งคำถามให้วิเคราะห์ ให้สัมพันธ์กับหน่วยการสอน เรื่อง สัตว์เลี้ยง - แมว
มา ๑ คำถาม.

คำถามที่ควรใช้ ให้นักเรียนบอกถึงประโยชน์ของแมว

แมวให้โทษอย่างไร

ถ้าจะเลี้ยงแมว นักเรียนจะต้องรู้ในเรื่องใดบ้าง

๕.๓๓

ก่อนรับประทานอาหารเราควรทำความสะอาด
ร่างกายส่วนใดมากที่สุด

คำถามนี้ใช้คำถามให้วิเคราะห์หรือไม่

ไม่ใช่ เพราะคำถามนี้ นักเรียนต้องใช้กระบวนการคิดเพื่อหาความสัมพันธ์ของอวัยวะส่วนต่างๆ
ของร่างกายว่าส่วนใดที่เกี่ยวข้องกับการรับประทานอาหารมาก แล้วสรุปความสัมพันธ์
ของข้อมูลดังกล่าวขึ้นเป็นหลักการว่า ควรล้างมือก่อนรับประทานอาหาร

๕.๓๔

การใช้กระบวนการคิด เพื่อ สรุป _____ ระหว่างข้อมูลย่อย
ขึ้นเป็น _____ เรียกว่าการสังเคราะห์

ความล้มพันธ์ , หลักการ

พืชเอาแร่ธาตุในดินไปรวมกับแสงแดด ทำให้เป็นอาหาร
ของมัน เราเรียกว่า พืชสังเคราะห์แสง

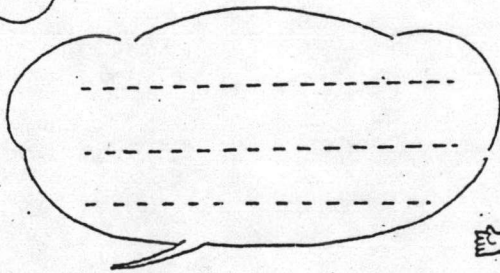
๕.๓๕ การสังเคราะห์ หมายถึง การผสมรวมสิ่งต่างๆ ตั้งแต่สารตั้งต้นไปให้เกิดเป็นของใหม่
ขึ้นมา เช่นการปรุงอาหาร การพูด การเขียนให้เป็นข้อความหรือเรื่องราวที่เป็นแนวคิดใหม่
หรือพัฒนาของเก่าให้ดีขึ้น ใช้ประโยชน์ได้มากขึ้น.

ดังนั้นคำถามที่มีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนใช้กระบวนการคิด เพื่อสรุปความล้มพันธ์
ระหว่างข้อมูลย่อยขึ้นเป็นหลักการ เรียกว่า คำถามให้ _____

สังเคราะห์

โปรดตั้งคำถามให้สัมพันธ์กับคำตอบที่ให้ไว้

๕.๓๖

แปรงฟันให้ถูกวิธี หลังรับประทานอาหาร
ทุกครั้งค่ะ.

คำถามที่ควรใช้

ถ้าไม่ยากให้พินผู้นักเรียนคิดว่าควรทำอย่างไร

ถ้าไม่ยากให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับพินนักเรียนควรทำอย่างไร

๕.๓๗

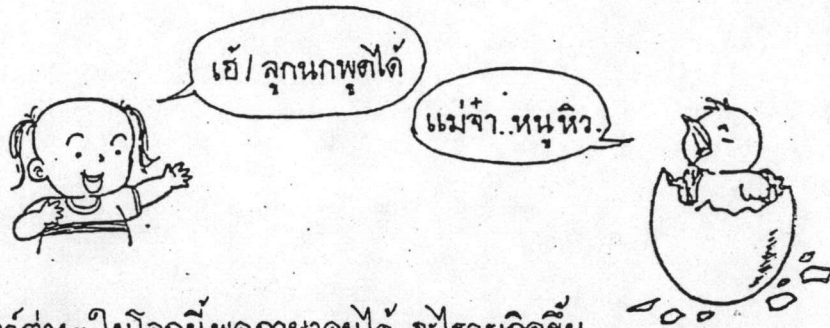

ถ้าคนบินได้อะไรจะเกิดขึ้น

คำถามนี้มุ่งให้นักเรียนคิดในแนวทางที่แปลกและแตกต่างไปจากเดิม เกิดเป็นแนวคิดใหม่
ลักษณะของคำถามดังกล่าว จัดเป็นคำถามให้ _____ เช่นเดียวกัน.

สิ่งเคราะห์

๕.๓๘

ถ้าสัตว์ต่างๆ ในโลกนี้พูดภาษาคนได้ อะไรจะเกิดขึ้น

คำถามนี้ มุ่งให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ คือคิดในแนวทางที่แปลกและแตกต่างไป
จากเดิม เกิดเป็นแนวคิดใหม่ คำถามลักษณะนี้มีชื่อว่า คำถามให้สิ่งเคราะห์

๕.๓๙

คำถามที่ท่านจะได้ศึกษาต่อไปนี้เป็นคำถามที่มีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนได้พิจารณา
คุณค่าของสิ่งของ ก่อนตัดสินใจอย่างมีเหตุผล รู้จักตีราคาและประเมินค่าของสิ่งต่างๆ
โดยใช้เนื้อหาเรื่องราวและกฎเกณฑ์ที่เป็นจริงและเป็นที่ยอมรับของสังคม แล้วมาสนับสนุน
ความคิดเห็นของตนก่อนตัดสินใจ คำถามนี้จัดอยู่ในประเภทของคำถามระดับ_____

๕๔

๕.๔๐

การกระทำของเด็กในภาพเป็นอย่างไร

คำถามนี้มีจุดมุ่งหมายให้ผู้ตอบรู้จักตีราคาและประเมินการกระทำของเด็กคนดังกล่าว
โดยอาศัยกฎเกณฑ์ที่เป็นจริง และเป็นที่ยอมรับของสังคม มาสนับสนุนความคิดเห็นของตน
ก่อนตัดสินใจว่า การกระทำของเด็กในภาพดีหรือไม่ คำถามชนิดนี้มีชื่อว่า คำถามให้ประเมินค่า

โปรดพิจารณา ภาพเหตุการณ์ที่ผ่านมา อีกครั้ง

๕.๕๑

จากภาพ พฤติกรรมของน้องแกละ บ่งชี้ว่า เขาจะยิงนก

กฎเกณฑ์ที่เป็นจริง และเป็นที่ยอมรับของสังคม ถือว่าการทำร้าย คนหรือสัตว์ เป็นการผิดศีล ส่วนความคิดของนักเรียนเองนั้น รู้สึกสงสารนกที่ถูกทำร้าย เมื่อนำข้อมูลทั้งหมดมาประเมินค่า และสรุปได้ว่า การกระทำของเด็กเป็นสิ่งที่ไม่ดี ไม่ควรเอาอย่าง.

คำถามนี้มีชื่อว่าคำถามให้_____

ประเมินค่า

๕.๕๒

นักเรียนควรเอาอย่างเด็กในภาพหรือไม่ เพราะเหตุใด

ครูมีจุดประสงค์ให้นักเรียน _____ การกระทำของเด็ก

ในภาพ และบอกเหตุผลของการประเมินค่าด้วย.

ประเมินค่า

๕.๕๓

โปรดตั้งคำถามให้ประเมินค่า
ที่เกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับภาพที่
กำหนดให้มา ๑ คำถาม.

คำถามที่ควรใช้ อาหารจานนี้ นักเรียนควรรับประทานหรือไม่ เพราะเหตุใด
อาหารจานนี้เป็นอย่างไร

ขณะนี้ท่านได้ศึกษาคำถามระดับสูงครบทั้ง ๗ ชนิดแล้ว โปรดทำแบบทดสอบอีกครั้งหนึ่ง.

แบบทดสอบ

โปรดนำตัวอักษรหน้าชนิดของคำถามทางขวามือ ใส่นำคำถามทางซ้ายมือที่มีความสัมพันธ์กัน

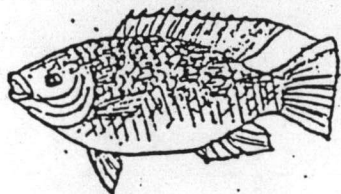
___ ๑. ทำไมมดแต่ละรังจะต้องมีพญามด	ก. คำถามให้อธิบาย
___ ๒. ถ้ามดง่ามตัวโตเท่าช้างจะเป็นอย่างไร	ข. คำถามให้เปรียบเทียบ
___ ๓. มดแดงมีประโยชน์อย่างไร	ค. คำถามให้จำแนกประเภท
___ ๔. พญามดทำหน้าที่คล้ายกับใครในครอบครัวของนักเรียน	ง. คำถามให้ยกตัวอย่าง
___ ๕. ครูแบ่งมดออกเป็น ๒ พวกอย่างที่เห็น นักเรียนบอก ได้ไหม ครูใช้อะไรเป็นหลัก	จ. คำถามให้วิเคราะห์
___ ๖. ใบบอกชื่อมดที่นักเรียนรู้จัก คนละ ๑ ชื่อ	ฉ. คำถามให้สังเคราะห์
___ ๗. นักเรียนควรเอาอย่างมดในเรื่องใด	ช. คำถามให้ประเมินค่า

โปรดตั้งคำถามให้สัมพันธ์กับภาพที่กำหนดให้ ๓ คำถาม (คำถามละ ๒ คะแนน)

๘. คำถามให้อธิบาย

๙. คำถามให้เปรียบเทียบ

๑๐. คำถามให้ยกตัวอย่าง

คำตอบที่ถูกต้องเรียงตามลำดับข้อดังนี้ ก. ข. จ. ช. ค. ง. และข.

ตัวอย่างคำถามให้อธิบาย - ทำไมปลาจึงต้องมีครีบ

- ปลาวายน้ำได้อย่างไร

- เพราะเหตุใดปลาจึงต้องอยู่ในน้ำ

คำถามให้เปรียบเทียบ - ปลา ๒ ชนิดนี้มีลักษณะใดที่แตกต่างกันบ้าง

- ปลาดุ๊กกับปลานิลมีลักษณะใดที่คล้ายกันบ้าง

คำถามให้ยกตัวอย่าง - ให้ยกตัวอย่างปลาที่นักเรียนรู้จักคนละ ๑ ชนิด

- ให้บอกชื่ออาหารที่ทำจากปลา ๓ ชื่อ

ก่อนศึกษาบทเรียนนี้ท่านตอบถูก _____ ข้อ

หลังศึกษาบทเรียนท่านตอบถูก _____ ข้อ

ท่านตอบคำถามได้มากหรือน้อยกว่าเดิม _____ ข้อ

ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับบทเรียน
หน่วยนี้ดีขึ้นกว่าเดิมหรือเปล่า

ถ้าท่านเข้าใจดีขึ้นโปรดศึกษา
หน่วยต่อไป

แต่ถ้าท่านยังไม่ค่อยเข้าใจ
โปรดศึกษาใหม่อีกครั้งค่ะ

หน่วยที่ ๕

ทักษะและเทคนิคการถาม

จุดประสงค์ เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจในทักษะและเทคนิคการถาม
พฤติกรรมที่พึง เพื่อให้ครูประมุขวัยสามารถระบุพฤติกรรมที่แสดงถึงการใช้คำถาม
 อย่างมีประสิทธิภาพ

แบบทดสอบ

ให้จับคู่ข้อความที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด โดยนำตัวอักษรหน้าข้อความทางขวามือ
 มาเติมลงหน้าข้อความทางซ้ายมือ

___ ๑. คำถามที่ใช้ภาษาได้เหมาะสมกับวัยของผู้ตอบ ___ ๒. การตอบคำถามทีละคน ___ ๓. การตอบคำถามพร้อมกันทั้งชั้น ___ ๔. การไม่ทวนคำถามครู ___ ๕. วิธีเสริมแรงเมื่อนักเรียนตอบคำถามได้ ___ ๖. การรอคำตอบประมาณ ๓ - ๕ วินาที ___ ๗. การกระตุ้นให้นักเรียนถาม-ตอบกันเอง ___ ๘. การที่นักเรียนไม่ยอมตอบคำถาม	ก. เคยชินกับการที่ครูเป็นผู้บอกและนักเรียนเป็นผู้ฟัง ข. ฝึกนักเรียนให้สนใจฟังคำถามของครูและของเพื่อน ค. ช่วยสร้างบรรยากาศของชั้นเรียนให้ตื่นเต้น สนุกสนาน และน่าสนใจ ง. ยิ้ม พยักหน้า ประบมือ ชูนิ้วโป้ง จ. สามารถประเมินผลนักเรียนเป็นรายคนได้ ฉ. ช่วยให้เข้าใจง่ายและคิดหาคำตอบได้ถูกต้อง ในเวลาอันสั้น ช. ต้องการให้นักเรียนที่ไม่กล้าได้มีส่วนร่วม ซ. สามารถคิดหาเหตุผลเพื่อประกอบคำตอบ ได้มากขึ้น

“ท่านตอบได้หรือไม่ ผ่านไปก่อนไม่ต้องกังวลใจ”

๕.๑

“ ท่านได้ศึกษาลักษณะของคำถามระดับต่ำและคำถามระดับสูง
ไปแล้ว เรื่องที่ท่านจะได้ศึกษาต่อไปนี้เป็นเรื่องของ ทักษะและ
เทคนิคการถาม ซึ่งถือว่าเป็นอีกส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้กระบวนการ
ใช้คำถามมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น”

ครูผู้ช่วยที่ต้องการฝึกทักษะการใช้คำถามนั้น จะต้องทราบถึงลักษณะของคำถาม
ชนิดต่างๆ ฝึกตั้งคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียน อีกทั้งต้องฝึก _____
และ _____ ประกอบกันไป จึงจะช่วยให้การสอนเกิดประสิทธิภาพตามต้องการ.

ทักษะ และเทคนิคการถาม

๕.๒

ทักษะการถามที่ครูผู้ช่วยควรทราบมีดังนี้

๑. พุดเสียงดังชัดเจนใช้ภาษาถูกต้อง
๒. ใช้ภาษาได้เหมาะสมกับวัยของผู้ตอบ
๓. ใช้คำถามซึ่งมีประเด็นเดียว
๔. เว้นระยะเวลาให้ผู้เรียนตอบตามสมควร
๕. ไม่ทวนคำถามของตนเอง
๖. ไม่ทวนคำตอบของผู้เรียน
๗. ให้นักเรียนตอบด้วยความสมัครใจ
๘. ให้ออกทีละคน ไม่ตอบพร้อมกันทั้งชั้น
๙. เปิดโอกาสให้นักเรียนคนอื่นได้ตอบคำถามในข้อเดียวกัน
๑๐. เสริมแรงนักเรียนเมื่อตอบคำถามได้

ทักษะ _____ เป็นกระบวนการเกี่ยวกับการถาม ที่ครูผู้ช่วยจะต้องทราบและฝึก
ให้เกิดความชำนาญเช่นเดียวกับการรู้จักใช้คำถามลักษณะต่างๆ ให้สัมพันธ์กับวัตถุประสงค์.

การถาม

๕.๓

ครูต้องพูดเสียงดังชัดเจนใช้ภาษาถูกต้อง
 หมายถึงว่าพูดเสียงดังให้ได้ยินทั่วทั้งห้องเรียน
 อีกทั้งออกเสียง ร, ล, ว และคำควบกล้ำอื่น ๆ ได้ชัดเจน
 ตลอดจนใช้ภาษาถูกต้องตามหลักไวยากรณ์อีกด้วย.

ท่านมีทักษะการถาม ประการแรก คือ พูดเสียง _____ และใช้ _____ ถูกต้อง หรือยัง.

ตั้งชัดเจน, ภาษา

๕.๔

การใช้ภาษาได้เหมาะสมกับวัยของผู้ตอบ หมายถึงว่า
 ภาษาซึ่งประกอบด้วยคำง่าย ๆ ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่
 เป็นอยู่ ตลอดจนสิ่งแวดล้อมรอบตัวของเด็ก. ข้อความ
 ที่ใช้พูดเป็นประโยคสั้น ๆ ไม่ซับซ้อน.

คำถามที่ใช้กับเด็กปฐมวัยจะต้องใช้ _____ ที่เข้าใจง่ายช่วยให้คิดหาคำตอบได้ถูกต้อง
 ในเวลาอันสั้น.

ภาษา

๕.๕

“คำถามซึ่งมีประเด็นเดียว เป็นคำถามที่สอดคล้อง
 กับจุดประสงค์หลักที่ต้องการถาม เพียงข้อเดียว ช่วยให้
 นักเรียนมองเห็นขอบเขตของคำถามชัดเจน และมองเห็น
 เห็นแนวทางในการ _____ ”

ตอบคำถาม

๕.๖ จากทักษะการถามข้อ ๔ เว้นระยะเวลาให้ผู้เรียนตอบตามสมควร

ครูควรใช้เวลาให้นักเรียนคิดหาคำตอบ ประมาณ ๓ - ๕ วินาที ซึ่งจะทำให้เกิดผลดังนี้

๑. นักเรียนสามารถตอบคำถามได้ยาวขึ้น และจำนวนคำที่ใช้ตอบมากขึ้น
๒. คำตอบที่ว่า "ไม่ทราบ" และคำตอบผิดจะลดลง
๓. นักเรียนสามารถยกเหตุผลเพื่อประกอบคำตอบได้มากขึ้น และมีความมั่นใจ

ในการตอบคำถามยิ่งขึ้น

ครูเว้น _____ ให้นักเรียนทุกคนได้คิดหาคำตอบ ก่อนที่จะเรียกชื่อนักเรียนที่อาสาสมัครตอบคำถาม

ระยะเวลา

๕.๗

ทำไมครูจึงไม่ควรทวนคำถาม
ของคุณเองครับ

การทวนคำถาม หมายถึง พุดคำถามเดิมซ้ำ
อีกครั้ง หรือหลายครั้ง
เหตุผลของการ _____ เพื่อฝึกให้
นักเรียนสนใจฟัง คำถามของครู และของเพื่อน
อีกทั้งให้รู้จักติดตามบทเรียนด้วยความตั้งใจ.

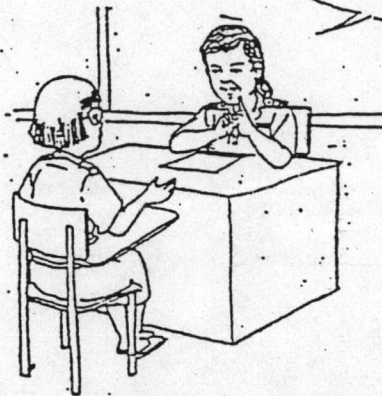

ไม่ทวนคำถาม

ถ้าครูถามคำถามไปแล้วหนึ่งครั้ง
แต่ให้นักเรียนตอบไม่ได้ อาจารย์คิดว่า
ควรทำอย่างไรคะ.

นักเรียนอาจจะไม่เข้าใจคำถามนั้น ครูควร
ปรับปรุงคำถามให้ง่ายขึ้น แล้วถามนักเรียน
อีกครั้ง ทางที่ดีแล้ว ครูควรวางแผนตั้ง
ก่อนสอนเสมอ จะช่วยลดปัญหานี้ได้.

๕.๘

ทั้งคำถาม

ทำไมครูจึงไม่ควรทวนคำตอบ
ของผู้เรียน.

ครูส่วนใหญ่เข้าใจว่าการทวนคำตอบเป็นการย้ำ
คำตอบของนักเรียนอีกครั้ง เพื่อให้นักเรียน
คนอื่น ๆ จำได้ดียิ่งขึ้น

๕.๙

ความจริงแล้ว การไม่_____ เป็นพฤติกรรม
ที่ครูควรทำมากกว่า เพราะถือว่าการฝึกให้นักเรียน
สนใจฟังคำตอบ และช่วยกันเสริมคำตอบให้สมบูรณ์
โดยไม่ต้องรอให้ครูช่วยเสริมหรือสรุปคำตอบให้.

ทวนคำถาม

“ทำไมท่านาจึงปลุกข้าวในฤดูฝน”

๕.๑๐

ครูปฐมวัยอาจใช้คำพูดต่อไปนี้ ต่อจากคำถามที่ครูถาม หลังจากเว้นระยะเวลาตามสมควรแล้ว ใครทราบบ้างจะ

ใครจะบอกครูได้

คนไหนเก่งช่วยบอกเพื่อนๆ หน่อยสิ

การให้นักเรียนตอบด้วยความสมัครใจ เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนมีเสรีภาพ

ในการคิดหา _____ และช่วยลดความกังวลใจแก่เด็กที่อายและความคิดช้า.

คำตอบ

๕.๑๑

การให้นักเรียนตอบคำถามด้วยความสมัครใจ เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนมี _____ ในการคิดหาคำตอบ และช่วย _____ แก่เด็กที่อาย และความคิดช้า.

เสรีภาพ , ลดความกังวลใจ

๕.๑๒

ให้ตอบทีละคน ไม่ตอบพร้อมกันทั้งชั้น

“ครูสามารถประเมินผลการเรียนของนักเรียนเป็นรายคนได้อย่างทั่วถึง ถ้าครูเลือกใช้วิธีการให้นักเรียนตอบ _____ นักเรียนจะได้ฝึก คิด ก่อนตอบ.”

ทีละคน

“อย่างไรก็ตาม การให้ตอบพร้อมกันทั้งชั้น ยังคงกระทำได้บ้างโอกาส เช่นในกรณีที่นักเรียนไม่กล้าตอบ แต่ครูต้องการให้เขาได้มีส่วนร่วมในคำตอบนั้น หรือใช้ดึงนักเรียนที่ไม่สนใจการเรียนบางคนเข้าสู่บทเรียน ถ้าครูให้นักเรียนตอบ _____ บ่อยครั้ง จะมีนักเรียนบางคน ฉวยโอกาสไม่คิดหาคำตอบ”

พร้อมกันทั้งชั้น

เปิดโอกาสให้นักเรียนคนอื่นได้ตอบคำถามในข้อเดียวกัน

๕.๑๔

คำถามระดับสูงส่วนใหญ่ เป็นคำถามที่ผู้ตอบสามารถแสดงความคิดเห็นได้หลายแบบ ดังนั้นครูผู้ช่วยควรจะได้ส่งเสริมให้นักเรียนคนอื่นได้ตอบคำถาม ด้วยการพยักหน้าเรียกเอ่ยชื่อนักเรียนคนต่อไป ใช้คำถาม “มีอะไรอีกไหม” “ใครจะเพิ่มเติมอะไรบ้าง”

คำตอบที่ได้จากการ _____ ให้นักเรียนคนอื่นได้ _____ ในข้อเดียวกัน เป็นการกระตุ้นให้เกิดการอภิปรายต่อเนื่อง เป็นการขยายความคิดและแนวทางการเรียนรู้อีกด้วย.

เปิดโอกาส , ตอบคำถาม

๕.๑๕

เสริมแรงนักเรียนเมื่อตอบคำถามได้

อาจใช้คำพูดสั้นๆ และไม่ซ้ำกัน เช่น ดี ดีมาก ถูกต้องแล้ว ยอดเยี่ยม ใช่แล้ว เก่งที่สุด เป็นคำตอบที่น่าสนใจมาก ใช้ท่าทางเช่น ยิ้ม พยักหน้า ปรบมือ ชูนิ้วโป้ง อาจเสริมแรงในลักษณะอื่นเช่น ให้ดาว หรือเขียนชื่อผู้ตอบ

ครูผู้ช่วยไม่ควรใช้วิธีการ _____ วิธีใดวิธีหนึ่งซ้ำๆ แต่ใช้การเสริมแรงหลายวิธี เลือกให้เหมาะสมกับความต้องการและความสามารถของเด็กแต่ละคน.

เสริมแรง

๕.๑๖ โปรดสำรวจตัวท่านเองว่ามีทักษะการถามต่อไปนี้ในการสอนแต่ละครั้งมากน้อยเพียงไร โดยขีด ✓ ในช่องที่เหมาะสม.

ที่	ทักษะการถาม	พฤติกรรมที่เกิดขึ้น	
		มาก	น้อย
๑	พูดเสียงดังชัดเจนใช้ภาษาถูกต้อง		
๒	ใช้ภาษาได้เหมาะสมกับวัยของผู้ตอบ		
๓	ใช้คำถามซึ่งมีประเด็นเดียว		
๔	เว้นระยะเวลาให้ผู้เรียนตอบตามสมควร		
๕	ไม่ทวนคำถามของครูเอง		
๖	ไม่ทวนคำตอบของผู้เรียน		
๗	ให้นักเรียนตอบด้วยความสมัครใจ		
๘	ให้ตอบทีละคนไม่ใช่ตอบพร้อมกันทั้งชั้น		
๙	เปิดโอกาสให้นักเรียนคนอื่นได้ตอบคำถามในข้อเดียวกัน		
๑๐	เสริมแรงนักเรียนเมื่อตอบคำถามได้		

ผลจากการสำรวจพฤติกรรมคำถามทั้ง ๑๐ ข้อข้างต้น ท่านจะสามารถประเมิน ทักษะการถาม ของตัวท่านเองได้แล้ว การได้ฝึกใช้คำถามในชั้นเรียนเสมอ จะสามารถพัฒนา ทักษะการถาม ของตัวท่านเอง เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอนยิ่งขึ้น.

ต่อไปนี้จะท่านจะได้ศึกษาเทคนิคบางประการเกี่ยวกับการใช้คำถาม

“ถ้านักเรียนตอบเสียงเบา หรือตอบไม่ชัดเจน

๕.๑๗ ครูควรทำอะไร ”

คำพูดที่ควรใช้

- หนูตอบถูกแล้วแต่เพื่อนคงได้ยินไม่ชัดเจน ตอบให้ดังอีกนิดนะคะ
  - คำตอบถูกต้องแล้ว แต่ถ้าหากตอบเสียงดังกว่านี้อีกนิดจะดีกว่า บอดยิ้มเลย ลองอีกทีซิคะ
- คำพูดที่ยกตัวอย่างมานี้ ครูจะนำมาใช้เมื่อนักเรียนตอบ _____

เสียงเบา

๕.๑๘ “ คำตอบน่าสนใจ แต่เพื่อนคงยังไม่เข้าใจแจ่มแจ้ง น้องช่วยบอกเพิ่มเติมอีกนิด ”

“ตอบได้ดีแล้ว แต่บอกให้ชัดเจนอีกนิดนะคะ ”

คำพูดนี้ครูควรใช้ในกรณีที่คำตอบเป็นอย่างไร

ไม่ชัดเจน

๕.๑๙ นักเรียนมีความรู้สึกเสียหน้าเมื่อไร

เมื่อคำตอบของเขาได้รับการตอบสนองอย่างตรงไปตรงมาว่าผิด หรือตอบไม่ถูกต้อง

จะเป็นสาเหตุที่ทำให้นักเรียนไม่ยินดีตอบคำถามของครูในโอกาสต่อไป ครูปฐมวัยไม่ควรดุหรือทำโทษนักเรียนโดยเด็ดขาด และที่สำคัญที่สุดคือ ต้องควบคุมเพื่อนร่วมชั้นไม่ให้แสดงอาการเย้ยหยันนักเรียนที่ _____

ตอบผิด หรือ ตอบไม่ถูกต้อง

๕.๒๐

เมื่อนักเรียนตอบไม่ตรงคำถามหรือตอบไม่ถูกต้อง ครูควรให้กำลังใจ ให้เขาพยายามตอบใหม่ให้ถูกต้อง โดยอาจใช้วิธีบอกใบ้ ชี้แนวทางในการตอบหรือให้เด็กอื่นช่วย

การกระทำดังกล่าวเป็นการช่วยไม่ให้นักเรียนมีความรู้สึก _____

เขียนหน้า

๕.๒๑

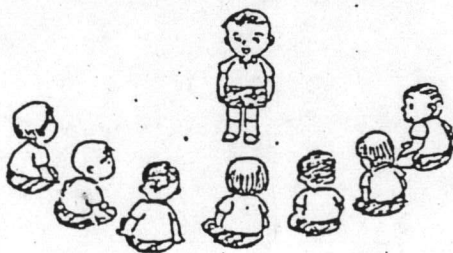
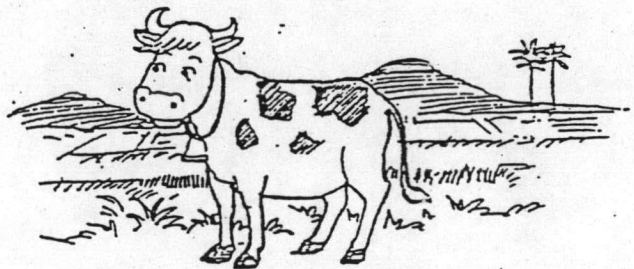
“ การให้นักเรียนถาม - ตอบกันเอง ดีอย่างไร ”

เป็นการช่วยสร้างบรรยากาศของชั้นเรียนให้ตื่นเต้น สนุกสนานและนำล้นใจยิ่งขึ้น อีกทั้งเป็นการฝึกให้นักเรียนรู้จักคิดตั้งคำถามให้ _____ กับเรื่องที่ตนเองสนใจ หรือ สงสัย นอกจากนี้ยังเป็นการฝึกให้นักเรียนรู้จักฟัง และตอบคำถาม ให้ตรงประเด็นอีกด้วย.

สื่อทดลอง

๕.๒๒

หลังจากที่นักเรียนได้เรียนเกี่ยวกับธรรมชาติของสัตว์เลี้ยงไว้ใช้งาน ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้นักเรียนพูดถึงสัตว์ที่เรียนไปแล้วและให้มีการซักถามกันด้วย

- แก่ง : พ่อของฉันเลี้ยงวัว สามตัว
- หนึ่ง : วัวของพ่อมีสีอะไรบ้างครับ
- แก่ง : วัวสีน้ำตาลสองตัว สีดำอีกหนึ่งตัวครับ
- สอง : มันมีเขาหรือเปล่านั้น
- แก่ง : มีครับตัวสีดำเขาขาว ตัวสีน้ำตาลเขาสั้น

จากบทสนทนาดังกล่าว แสดงให้เห็นว่านักเรียนได้ฝึก _____ และ _____ ในเรื่อง ที่เรียนไปแล้ว.

ทั้งคำถาม , ตอบคำถาม

“ถ้านักเรียนไม่ยอมตอบคำถาม ครูจะแก้ไขอย่างไร”

๕.๒๓

การที่นักเรียนไม่ยอมตอบคำถาม บางทีอาจจะตอบแต่ละครั้งต้องเสียเวลานาน อาจเป็นเพราะนักเรียนเคยชินกับการที่ครูเป็นผู้บอกและนักเรียนเป็นผู้ฟังก็ได้
ในระยะแรกที่ครูเริ่มใช้คำถามที่มีคำตอบได้หลายอย่าง ครูจะต้องอดทนเล็กน้อย
เมื่อฝึกไปได้ระยะหนึ่ง นักเรียนจะกล้าตอบและกล้าถามมากขึ้น.

ครูจะต้องมีความอดทนในการฝึก เมื่อนักเรียนไม่ยอม _____ ในระยะแรก.

ตอบคำถาม

๕.๒๔ ครู ปฐมวัยควร เรียงคำถาม ให้เหมาะสมทั้งระดับ ความยากง่าย และเหมาะสมกับเวลา เพื่อให้การเรียน การสอนเป็นไปอย่างราบรื่น ได้ผลตามวัตถุประสงค์ของ บทเรียน

ก่อนการสอนในแต่ละเนื้อหา ครูปฐมวัยจะต้องเตรียม ตั้ง _____ และ _____ คำถามตามระดับความยากง่าย.

ให้เหมาะสมกับเวลาอีกด้วย.

คำถาม, เรียงลำดับ.

๕.๒๕

ปัญหาเช่นนี้เคยเกิดขึ้นในชั้นเรียนของท่านหรือไม่

- ก. นักเรียนตอบเสียงเบา หรือตอบไม่ชัดเจน
- ข. นักเรียนมีความรู้สึกเสียหน้า
- ค. นักเรียนไม่ยอมตอบคำถาม

ท่านคิดว่า เทคนิค บางประการเกี่ยวกับการใช้คำถาม จะช่วยแก้ปัญหาได้เพียงไร

ให้จับคู่ข้อความที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด โดยนำตัวอักษรหน้าข้อความทางขวามือ มาเติมลงหน้าข้อความทางซ้ายมือ

___ ๑. คำถามที่ใช้ภาษาได้เหมาะสมกับวัยของผู้ตอบ ___ ๒. การตอบคำถามทีละคน ___ ๓. การตอบคำถามพร้อมกันทั้งชั้น ___ ๔. การไม่ทวนคำถามครู ___ ๕. วิธีเสริมแรงเมื่อนักเรียนตอบคำถามได้ ___ ๖. การรอคำตอบประมาณ ๓ - ๕ วินาที ___ ๗. การกระตุ้นให้นักเรียนถาม-ตอบกันเอง ___ ๘. การที่นักเรียนไม่ยอมตอบคำถาม	ก. เคยชินกับการที่ครูเป็นผู้บอก และนักเรียนเป็นผู้ฟัง ข. ฟังนักเรียนให้สนใจฟังคำถามของคุณและของเพื่อน ค. ช่วยสร้างบรรยากาศของชั้นเรียนให้ตื่นเต้น สนุกสนาน และน่าสนใจ ง. ยิ้ม พยักหน้า ปรบมือ ชูนิ้วโป้ง จ. สามารถประเมินผลนักเรียนเป็นรายคนได้ ฉ. ช่วยให้เห็นใจง่ายและคิดหาคำตอบได้ถูกต้องในเวลาอันสั้น ช. ต้องการให้นักเรียนที่ไม่กล้าได้มีส่วนร่วม ซ. สามารถคิดหาเหตุผลเพื่อประกอบคำตอบได้มากขึ้น

คำตอบที่ถูกต้องคือ ๑. ฉ ๒. จ ๓. ช ๔. ข ๕. ง ๖. ซ ๗. ค และ ๘. ก

ก่อนศึกษาบทเรียนนี้ท่านตอบถูก _____ ข้อ

หลังศึกษาบทเรียนท่านตอบถูก _____ ข้อ

ท่านตอบคำถามได้มากหรือน้อยกว่าเดิม _____ ข้อ

ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับบทเรียน
หน่วยนี้ดีขึ้นกว่าเดิมหรือเปล่า

ถ้าท่านเข้าใจดีแล้ว : ขอแสดงความยินดีด้วย .

แต่ถ้าท่านยังไม่ค่อยเข้าใจ
ไปรดศึกษาใหม่อีกครั้งคะ

ภาคผนวก ง
แบบสอบ แบบสังเกต และคู่มือการสังเกต

ภาคผนวก ง
แบบสอบ แบบสังเกต และคู่มือการสังเกต

แบบสอบเพื่อการวิจัย
เรื่อง ทักษะการใช้คำถามของครูปฐมวัย

- คำชี้แจง
1. แบบสอบนี้เป็นแบบเลือกตอบ มีจำนวนทั้งหมด 40 ข้อ
  2. เวลาที่ใช้ทำแบบทดสอบ 30 นาที
  3. โปรดเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด โดยเขียนเครื่องหมาย x ในกระดาษคำตอบ
1. ลักษณะเด่นของเด็กวัย 4 ขวบ คือข้อใด
    - ก. แบ่งของกินและของเล่นของตนให้กับเพื่อน
    - ข. เป็นคนมีเหตุผลและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
    - ค. ยึดตัวเองเป็นศูนย์กลางถือความคิดตนเองเป็นใหญ่
    - ง. ชอบฟังนิทานเกี่ยวกับการต่อสู้ผจญภัยในดินแดนลึกลับร้าย
  2. สิ่งที่เด็กปฐมวัยต้องการน้อยที่สุดคือข้อใด
    - ก. นั่งฟังครูอธิบายเรื่องต่าง ๆ
    - ข. ฟังนิทานเกี่ยวกับเรื่องนางฟ้าใจดี
    - ค. ช่วยผู้ใหญ่ทำงานบ้านเล็ก ๆ น้อย ๆ
    - ง. ซักถามเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนสนใจ
  3. ข้อความในข้อใดที่แสดงให้เห็นว่าเด็กปฐมวัยยังยึดตัวเองเป็นศูนย์กลาง
    - ก. ฉันชอบฟังนิทาน ร้องเพลงและเล่นเกม
    - ข. ฉันชอบการเรียนที่มีการให้แข่งขันกับเพื่อน ๆ
    - ค. ทำไมนะผู้ใหญ่ชอบว่าฉันยุ่งเวลาฉันช่วยทำงาน
    - ง. ฉันอยากให้คุณครูรักฉันมากกว่าใคร ๆ ในห้องเรียน
  4. เด็กวัย 6 ขวบ มีความต้องการในเรื่องใดมากที่สุด
    - ก. นอนพักผ่อนตอนกลางวัน
    - ข. นั่งฟังครูสอนอย่างตั้งใจตลอดเวลา
    - ค. การเรียนที่ให้มีการแข่งขันกับเพื่อน ๆ
    - ง. ให้คุณครูรักตัวเองมากกว่ารักเพื่อน ๆ

5. ข้อความใดที่แสดงให้เห็นว่าเด็กปฐมวัยต้องการคิดอย่างอิสระ
- ผมอยากให้คุณครูใจดี สอนช้า ๆ พูดชัดเจน
  - ผมอยากให้คุณครูรักผมและรักเพื่อน ๆ เท่ากัน
  - ทำไมคนอื่นชอบว่ารูปที่ผมวาดไม่สวย ไม่เหมือนของจริง
  - ผมชอบนั่งเรียนใต้ต้นไม้มากกว่านั่งเรียนในห้องสี่เหลี่ยม
6. คำถามที่ใช้ภาษาเหมาะสมกับเด็กวัย 5-6 ขวบ คือคำถามในข้อใด
- ถ้าหนูอยากแข็งแรง หนูควรทำอย่างไร
  - นักเรียนใช้เกณฑ์อะไรในการแบ่งผลไม้เหล่านี้
  - ลองยกตัวอย่างประโยคบอกเล่าที่มีคำว่า "น้ำ"
  - เด็ก ๆ บอกครูได้ไหม สีแดงเป็นสัญลักษณ์ของอะไร
7. "คำถามที่ใช้กับเด็กปฐมวัย ควรเป็นคำถามที่เน้นความจำมากที่สุด" ท่านเห็นด้วยกับคำกล่าวข้างต้นหรือไม่ เพราะเหตุใด
- เห็นด้วย เพราะเด็กเล็กยังคิดอะไรไม่เป็น
  - เห็นด้วย เพราะเด็กเล็กมีความจำดีอยู่แล้วจึงควรส่งเสริม
  - ไม่เห็นด้วย เพราะเด็กเล็กยังไม่มีความจำเป็นต้องจดจำ
  - ไม่เห็นด้วย เพราะเด็กเล็กควรได้รับการฝึกให้รู้จักคิดหาเหตุผล
8. "ในตะกร้าสองใบนี้ ใบไหนมีมะม่วงมากกว่ากัน" คำถามนี้ผู้ถามมีจุดประสงค์อย่างไร
- เฝ้าความสนใจของนักเรียน
  - ให้นักเรียนคิดหาคำตอบด้วยตนเอง
  - ให้นักเรียนอภิปรายแสดงความคิดเห็น
  - ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักคิดอย่างมีเหตุผล
9. คำถามในข้อใดที่เปิดโอกาสได้แสดงความคิดเห็นร่วมกัน
- วัวสองตัวมีกี่ขา
  - นักเรียนคนไหนอยากตีมนมบ้าง
  - ใครบอกได้ว่าฝูงวัวในภาพนี้มีกี่ตัว
  - พ่อวัวกับแม่วัวมีลักษณะแตกต่างกันอย่างไร

10. คำถามที่ครูใช้เพื่อทบทวนสิ่งที่เรียนไปแล้ว คือคำถามในข้อใด
- สัตว์น้ำเชื้อโรคมีอะไรบ้าง
  - ถ้าคนพูดภาษาปกติอะไรจะเกิดขึ้น
  - นักเรียนลองทายซิว่าอะไรอยู่ในกล่องที่ครูถือ
  - เมื่อเลิกเล่นของเล่นนักเรียนต้องทำอะไร
11. "นักเรียนลองดูเมฆก้อนนั้นซิว่ามันคล้ายกับอะไร" เป็นคำถามลักษณะใด
- ทำให้ผู้ตอบได้ฝึกคิดหาเหตุผล
  - ทบทวนสิ่งที่นักเรียนเรียนไปแล้ว
  - ส่งเสริมให้ผู้ตอบเกิดความคิดสร้างสรรค์
  - มีจุดมุ่งหมายแน่นอนว่าต้องการคำตอบอะไร
12. ลักษณะของคำถามที่ผู้ตอบสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี ตรงกับข้อใด
- มดที่นักเรียนรู้จักมีลักษณะอย่างไรบ้าง
  - ในห้องเรียนนี้ นักเรียนคนไหนเรียบร้อยที่สุด
  - วันหยุดที่จะถึงนักเรียนอยากจะไปเที่ยวที่ไหน
  - ถ้านักเรียนเอาสีแดงมาผสมกับสีเหลืองจะได้สีอะไร
13. คำถามที่ดีช่วยส่งเสริมให้นักเรียนคิดอย่างมีเหตุผล ตรงกับคำถามในข้อใด
- บ้านของนักเรียนอยู่ที่ไหน
  - วันเพ็ญเดือนสิบสองมีความสำคัญอย่างไร
  - เด็ก ๆ ทราบไหมว่าหางของม้ามีไว้ทำอะไร
  - ลองยกตัวอย่างชื่อผลไม้ที่มีรสเปรี้ยวมาคนละ 1 ชนิด
14. "น้องนิดลองบอกเพื่อนๆ ซิว่ามดที่เห็นมีลักษณะเช่นไร" ข้อใดคือชนิดของคำถามที่ครูใช้
- คำถามให้ชี้บ่ง
  - คำถามให้สังเกต
  - คำถามให้วิเคราะห์
  - คำถามให้บอกความหมาย

15. คำถามที่ใช้เพื่อประเมินผลการเรียนการสอน มีลักษณะเช่นไร
- ให้นักเรียนคิดหาคำตอบด้วยตนเอง
  - ใช้เพื่อตรวจสอบความเข้าใจในสิ่งที่สอน
  - กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์
  - ใช้ควบคุมกิจกรรมในชั้นเรียนให้ไปในแนวทางที่ต้องการ
16. "วัว ควาย และม้า ลัทร้อยอะไรที่วิ่งเร็วที่สุด" เป็นคำถามชนิดใด
- คำถามให้ขี้บ่ง
  - คำถามให้สังเกต
  - คำถามให้วิเคราะห์
  - คำถามให้สังเกตวิเคราะห์
17. "ถ้านักเรียนอยากรู้ว่า นกที่โรงเรียนเลี้ยงไว้ ชอบกินอะไร นักเรียนจะอย่างไร" เป็นคำถามชนิดใด
- คำถามให้อธิบาย
  - คำถามให้ประเมินค่า
  - คำถามให้วิเคราะห์
  - คำถามให้จำแนกประเภท
18. ข้อความใดเป็นลักษณะของคำถามระดับต่ำ
- ส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์
  - เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น
  - นำความรู้เดิมมาเป็นพื้นฐานสรุปหาคำตอบ
  - มีคำว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหนอยู่ด้วย
19. ลองฟังสิ เด็ก ๆ ได้ยินเสียงอะไรบ้าง เป็นคำถามชนิดใด
- คำถามให้สังเกต
  - คำถามให้สังเกตวิเคราะห์
  - คำถามให้ทบทวนความจำ
  - คำถามให้เปรียบเทียบ

20. ข้อใดเป็นคำถามให้ทบทวนความจำ
- คนไทยมีสี่อะไรบ้าง
  - ใครจะเพิ่มเติมอะไรบ้าง
  - ลองทาศิในถุ่นี่มีอะไรบ้าง
  - ถ้านักเรียนเห็นลูกหมาตกน้ำ นักเรียนจะทำอย่างไร

21. คำว่า "ศิระษะ" แปลว่าอะไร เป็นคำถามชนิดใด

- คำถามชี้บ่ง
- คำถามให้เปรียบเทียบ
- คำถามให้บอกความหมาย
- คำถามให้จำแนกประเภท

22. คำถามในข้อใดเป็นคำถามชี้บ่ง

- ดวงอาทิตย์ขึ้นทางทิศใด
- ทำไมเด็กจึงชอบขนมหวาน
- ดอกไม้สามชนิดนี้ ชนิดใดมีกลิ่นหอม
- ให้บอกประโยชน์ของเชือกมาให้มากที่สุด

23. "ของใช้ที่ทำจากพลาสติกมีอะไรบ้าง" เป็นคำถามชนิดใด

- คำถามชี้บ่ง
- คำถามให้อธิบาย
- คำถามให้ยกตัวอย่าง
- คำถามให้จำแนกประเภท

24. ข้อใดไม่อยู่ในประเภทของคำถามระดับสูง

- คำถามให้ชี้บ่ง
- คำถามให้อธิบาย
- คำถามให้เปรียบเทียบ
- คำถามให้จำแนกประเภท

25. คำถามในข้อใดจัดอยู่ในประเภทของคำถามระดับสูง
- พระเจ้าอยู่หัวของเราชื่ออะไร
  - ผลไม้ 3 ชนิดนี้ นักเรียนชอบชนิดใด
  - พ่อไ้กับแม่ไ้ มีลักษณะต่างกันอย่างไร
  - เด็ก ๆ บอกได้ไหมว่า ดวงอาทิตย์ขึ้นทางทิศไหน
26. ข้อความใดเป็นลักษณะของคำถามระดับสูง
- ได้จากความจำและการสังเกต
  - แสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี
  - ให้บอกความหมายและคำจำกัดความ
  - มีคำตอบเฉพาะเจาะจงเพียงคำตอบเดียว
27. "ลองบอกครูซิว่าไ้กับเป็ดมีอะไรคล้ายคลึงกันบ้าง" เป็นคำถามชนิดใด
- คำถามให้ประเมินค่า
  - คำถามให้เปรียบเทียบ
  - คำถามให้จำแนกประเภท
  - คำถามให้บอกความหมาย
28. "นักเรียนบอกได้ไหมว่า ครูแบ่งเมล็ดพืชเหล่านี้โดยใช่อะไรเป็นหลัก"
ผู้ใช้คำถามมีจุดมุ่งหมายให้ทำอะไร
- แบ่งสิ่งของโดยใช่เกณฑ์ของผู้อื่น
  - แบ่งสิ่งของโดยใช่เกณฑ์ของตนเอง
  - เรียงลำดับสิ่งของโดยใช่เกณฑ์ของผู้อื่น
  - บอกเกณฑ์ที่ใช้แบ่งสิ่งของที่ผู้อื่นทำไว้
29. ลักษณะของคำถามที่ให้ประเมินค่า ตรงกับข้อความในข้อใด
- พิจารณาสิ่งต่าง ๆ และตัดสินใจอย่างมีเหตุผล
  - สรุปความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลย่อยขึ้นเป็นหลักการ
  - พัฒนาสิ่งที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น ใช้ประโยชน์ได้มากขึ้น
  - ค้นหาความจริงต่าง ๆ ที่ประกอบขึ้นมาเป็นเรื่องราว

30. คำถามในข้อใดเป็นคำถามให้สังเคราะห์
- อาหารของนกได้แก่อะไรบ้าง
  - นักเรียนเคยเลี้ยงนกหรือไม่
  - นักเรียนทราบไหมว่าทำไมน้องแก้วไม่มาโรงเรียน
  - ถ้านักเรียนเจอเด็กคนหนึ่งกำลังจะยิงนก นักเรียนจะอย่างไร
31. "ทำไมฟันของเด็กจึงผุ" เป็นคำถามชนิดใด
- คำถามให้ยกตัวอย่าง
  - คำถามให้วิเคราะห์
  - คำถามให้สังเกต
  - คำถามให้ประเมินค่า
32. ครูไม่ควรพูดทบทวนคำถามของตนเองเพราะเหตุผลใด
- เราให้นักเรียนคิดหาคำตอบอย่างอิสระ
  - นักเรียนได้มีโอกาสทบทวนสิ่งที่เรียนไปแล้ว
  - คำถามที่ครูใช้เป็นคำถามอย่างง่ายอยู่แล้ว
  - ฝึกนักเรียนให้สนใจฟังคำถามของครูและของเพื่อน
33. การใช้คำถามแต่ละเนื้อหาที่สอน ครูควรคำนึงถึงสิ่งใดเป็นสำคัญ
- สถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง การใช้ภาษาและเนื้อหาวิชาสอน
  - ความยากง่ายของคำถาม อายุ และประสบการณ์ของผู้ตอบ
  - วัตถุประสงค์ในการถาม เวลาที่ใช้ และการควบคุมชั้นเรียน
  - วัตถุประสงค์ในการถาม ประสบการณ์ของผู้เรียน และสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง
34. เมื่อนักเรียนส่วนใหญ่ตอบคำถามไม่ได้ครูจะช่วยเหลืออย่างไร
- ครูตอบคำถามเอง
  - ปรับปรุงคำถามให้ง่ายขึ้น
  - ให้นักเรียนตอบพร้อมกันทั้งชั้น
  - ครูทวนคำถามให้นักเรียนฟังอีกครั้ง

35. ข้อใดไม่ใช่ผลของการให้นักเรียนตอบคำถามพร้อมกันทั้งชั้น
- นักเรียนที่ไม่กล้าได้มีส่วนร่วมในคำตอบ
  - นักเรียนหลายคนฉวยโอกาสไม่คิดหาคำตอบ
  - นักเรียนสามารถหาเหตุผลประกอบคำตอบได้
  - ถึงนักเรียนที่ไม่สนใจเรียนบางคนเข้าสู่บทเรียน
36. ข้อความในข้อใดไม่ใช่ลักษณะของคำถามที่ดี
- เร้าให้นักเรียนคิดหาคำตอบ
  - ทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์
  - เป็นคำถามที่เจาะจงคำตอบ
  - ตอบได้หลายอย่างขึ้นอยู่กับเหตุผล
37. ถ้านักเรียนตอบคำถามด้วยความสมัครใจจะเกิดผลอย่างไร?
- นักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการตอบคำถาม
  - ช่วยลดความกังวลใจนักเรียนที่ขี้อายและความคิดช้า
  - ฝึกนักเรียนให้สนใจคำถามของครูและของเพื่อน
  - นักเรียนได้มีโอกาสทบทวนสิ่งที่เรียนไปแล้ว
38. การชี้ตัวนักเรียนให้ตอบคำถาม ควรจะอยู่ถัดจากชั้นตอนใด
- ให้นักเรียนตอบพร้อมกันทั้งชั้น
  - ให้เวลานักเรียนคิด 3-5 วินาที
  - ครูทวนคำถามให้นักเรียนฟังอีกครั้ง
  - ครูพูดคำถาม 1 ครั้ง ด้วยเสียงชัดเจน
39. คำถามที่มีข้อความประเด็นเดียว อยู่ในข้อใด
- สัตว์ที่นักเรียนรู้จักมีอะไรบ้างและมีประโยชน์อย่างไร
  - ใครบอกครูได้บ้างว่า ใครเอาอะไรมาทิ้งไว้ใต้ครู
  - นมสดมีประโยชน์อย่างไร ใครทราบบ้างว่าเราได้นมสดมาจากไหน
  - ดอกไม้ต่าง ๆ นอกจากจะให้ความสวยงามแล้วยังให้ประโยชน์อะไรอีกบ้าง

40. การเสริมแรงที่ครูไม่ควรใช้ข้อใด

- ก. ใช้ท่าทาง เช่น ยิ้ม พยักหน้า ชูนิ้วโป้ง
- ข. ให้รางวัลเฉพาะนักเรียนที่ตอบถูกต้องเท่านั้น
- ค. ให้เครื่องหมายดาว หรือเขียนชื่อบนกระดาน
- ง. ให้คำพูดสั้น ๆ เช่น ดีมาก ใช้แล้ว ถูกต้อง

ชื่อผู้สอน..... โรงเรียน.....
 วัน เดือน ปี (ที่สังเกต).....เวลา.....
 สังเกตครั้งที่.....ชื่อผู้สังเกต.....
 ตอนที่ 1 ทักษะการถาม

ข้อ	ทักษะการถาม	ความถี่ของ พฤติกรรมที่ปฏิบัติ ในชั้นเรียน	รวม	ข้อสังเกต ของผู้บันทึก
1	พูดเสียงดังชัดเจน และถูกต้อง			
2	ใช้ภาษาได้เหมาะสมกับวัย			
3	ใช้คำถามที่มีข้อความประเด็นเดียว			
4	เว้นระยะเวลาให้นักเรียนตอบ คำถามตามสมควร			
5	ไม่ทวนคำถามของตัวเอง			
6	ไม่ทวนคำตอบของนักเรียน			
7	ให้นักเรียนตอบคำถามด้วยความ สมัครใจ			
8	ให้ตอบทีละคนไม่ใช่ตอบพร้อมกันทั้งชั้น			
9	เปิดโอกาสให้นักเรียนคนอื่น ๆ ได้ ตอบคำถามในข้อเดียวกัน			
10	เสริมแรงนักเรียนเมื่อตอบคำถามได้			

ตอนที่ 2 ประเภทของคำถาม

ประเภทและชนิดของคำถาม	จำนวนความถี่	รวม	ข้อสังเกตของผู้บันทึก
<u>คำถามระดับต่ำ</u>			
1. คำถามให้สังเกต.....	.....	.....	.....
2. คำถามให้ทบทวนความจำ.....	.....	.....	.....
3. คำถามให้บอกความหมายหรือคำ จำกัดความ	.....	.....	.....
4. คำถามชี้บ่ง	.....	.....	.....
5. คำถามถามนำ	.....	.....	.....
6. คำถามเร้าความสนใจ.....	.....	.....	.....
<u>คำถามระดับสูง</u>			
1. คำถามให้อธิบาย	.....	.....	.....
2. คำถามให้เปรียบเทียบ	.....	.....	.....
3. คำถามให้จำแนกประเภท	.....	.....	.....
4. คำถามให้ยกตัวอย่าง	.....	.....	.....
5. คำถามให้วิเคราะห์	.....	.....	.....
6. คำถามให้สังเคราะห์	.....	.....	.....
7. คำถามให้ประเมินค่า	.....	.....	.....

คู่มือการใช้แบบสังเกต

ในคู่มือการใช้แบบสังเกตเรื่องทักษะการใช้คำถามของครูปฐมวัยฉบับนี้ ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน ได้แก่ คำแนะนำในการใช้แบบสังเกต ประเภทของคำถามและเกณฑ์การให้คะแนน

ก. คำแนะนำในการใช้แบบสังเกต

1. แบบสังเกตทักษะการใช้คำถามของครูปฐมวัยที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ทักษะการถามมี 10 ข้อ

ตอนที่ 2 ประเภทของคำถามมี 13 ข้อ ข้อ 1-6 เป็นคำถามระดับต่ำ
ข้อ 7-13 เป็นคำถามระดับสูง

2. ผู้สังเกตเข้าสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูปฐมวัยในห้องเรียน

3. ในแต่ละครั้งที่ผู้สอนใช้คำถาม ผู้สังเกตทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับทักษะการถามที่ครูใช้

4. ในแต่ละครั้งที่ผู้สอนใช้คำถาม ผู้สังเกตทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับประเภทของคำถามที่ครูใช้

5. ผู้สังเกตรวมจำนวนความถี่และเขียนจำนวนเลขไว้ในช่องรวม

6. ผู้สังเกตบันทึกตัวอย่างทักษะการถามและประเภทของคำถามของผู้สอนหรือเรื่องอื่น ๆ ที่คิดว่าเป็นประโยชน์ต่อการสังเกต ลงในช่องข้อสังเกตของผู้บันทึก

ข. ประเภทของคำถาม

คำถามแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ คำถามระดับต่ำ และคำถามระดับสูง
คำถามระดับต่ำ หมายถึง คำถามที่เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริงซึ่งได้จากความจำและการสังเกตคำถามประเภทนี้มีคำตอบเดียว คำถามระดับต่ำ จำแนกได้เป็น 6 ชนิด ดังนี้

1. คำถามให้สังเกต มุ่งให้นักเรียนตอบคำถามโดยใช้ประสาทสัมผัส คือ ตา หู จมูก ลิ้น และผิวหนัง เพื่อสังเกตสิ่งต่าง ๆ หรือเหตุการณ์ที่ครูกำหนดโดยไม่นำความคิดเห็นของผู้สังเกตไปรวมกับความจริง ที่ได้จากการสังเกต ตัวอย่างเช่น

- คุณานี้สิ นักเรียนเห็นอะไรบ้าง

- เด็กในภาพถืออะไรอยู่ในมือ

2. คำถามให้บททวนความจำ นักเรียนสามารถนำความรู้หรือประสบการณ์เดิมมาตอบคำถาม ตัวอย่างเช่น นกส่วนใหญ่ทำรังอยู่ที่ไหน , นกกินอะไรเป็นอาหาร, นกมีสีอะไรบ้าง

3. คำถามให้บอกความหมายหรือคำจำกัดความ ตัวอย่างเช่น รังนกหมายถึงอะไร

4. คำถามชี้บ่ง เป็นคำถามที่ครูกำหนดข้อมูลให้หลายอย่าง แล้วให้เลือกข้อมูลหนึ่งเป็นคำตอบที่ต้องการ เช่น ตัวหนอน หุ่น้ำแห้ง น้ำหวาน จากดอกไม้ สิ่งใดคืออาหารของนก

5. คำถามถามไฉ่ ใช้เพื่อเน้นเรื่องที่ครูพูด ใช้เร้าความสนใจของนักเรียน คำถามประเภทนี้มักมีคำว่า ไฉ่ จริง ถูก เป็นส่วนมากตัวอย่างเช่น ใครเคยเลี้ยงนกบ้าง นักเรียนเคยเห็นรังนกไหม

6. คำถามเร้าความสนใจ ผู้ถามไม่ต้องการคำตอบอย่างจริงจัง สิ่งที่ถามไม่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่เรียนโดยตรง แต่ใช้เพื่อควบคุมกิจกรรมในชั้นเรียนให้ดำเนินไปในทิศทางที่ต้องการ ตัวอย่างเช่น นักเรียนพร้อมที่จะเรียนหรือยัง, ทำไมวันนี้กลุ่มแมวเสียงดังจังเลย

คำถามระดับสูง หมายถึง คำถามซึ่งส่งเสริมให้นักเรียนใช้ความคิด นำความรู้ และประสบการณ์เดิมมาเป็นพื้นฐาน สรุปลาคำตอบ ส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์และเกิดทักษะในการคิดอย่างมีระบบ นอกจากนั้นยังเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น ตลอดจนกระตุ้นให้ได้ลองแก้ปัญหาด้วยตัวเอง คำถามระดับสูงจำแนกได้เป็น 7 ชนิดดังนี้

1. คำถามให้อธิบาย มักมีคำว่า ทำไม เพราะเหตุใดและอย่างไร ประกอบอยู่ด้วย เช่น นกทำรังอย่างไร ทำไมนกจึงต้องสร้างรังอยู่บนต้นไม้

2. คำถามให้เปรียบเทียบ ให้นักเรียนใช้ความคิดเปรียบเทียบของสองสิ่งว่ามีสมบัติหรือลักษณะคล้ายหรือต่างกันอย่างไร ตัวอย่างเช่น

- ระหว่างขานกกับปีกนก ส่วนไหนที่จะช่วยให้นกไปที่ต่าง ๆ ได้เร็วกว่ากัน

- นกบินกับนกวิ่ง ถ้าแข่งขันกันใครจะถึงก่อน

3. คำถามให้จำแนกประเภท มุ่งให้นักเรียนรู้จักสังเกตและพิจารณาเปรียบเทียบจัดหมวดหมู่ของสิ่งต่าง ๆ เช่น ถ้าบ้านของนักเรียนเลี้ยงนกพิราบไว้ 3 ตัว และนกเขาอีก 1 ตัว แต่มีกรงนกเพียง 2 กรง นักเรียนจะจัดที่อยู่ให้มันอย่างไร

4. คำถามให้ยกตัวอย่าง มุ่งให้นักเรียนสามารถใช้ความรู้ และประสบการณ์เดิมมาคิดตอบคำถามที่ตอบได้หลายคน ตัวอย่างเช่น

- ให้นักเรียนบอกชื่อนกที่นักเรียนรู้จักคนละ 1 ชื่อ

- นักเรียนเคยสังเกตนกใหม่ ๆ นกอาศัยอยู่ที่ไหนบ้าง

- ถ้านักเรียนอยากเป็นคนมีเมตตาสัตว์ นักเรียนจะต้องทำอะไรบ้าง

5. คำถามให้วิเคราะห์ มุ่งให้นักเรียนได้คิดค้นหาความจริงต่าง ๆ ที่ประกอบขึ้นมาเป็นเรื่องราวหรือเหตุการณ์ หรือแยกแยะเรื่องราวออกเป็นส่วนย่อย เพื่อหาสาเหตุและผลของปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ตัวอย่างเช่น

- นกมีประโยชน์อย่างไรบ้าง
- ทำไมแมงกไม่อยู่ในรังกับลูกนก
- สิ่งที่ได้กถือ (หนังสือ) มีไว้ทำอะไรได้บ้าง

6. คำถามให้สังเคราะห์ มุ่งให้นักเรียนได้ใช้กระบวนการคิด เพื่อสรุปความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลย่อยขึ้นเป็นหลักการหรือแนวความคิดใหม่ขึ้นมา รวมทั้งพัฒนาสิ่งที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น ใช้ประโยชน์ได้มากขึ้น เช่น ถ้านักเรียนพบเด็กกำลังจะยิงนก นักเรียนจะทำอย่างไร

7. คำถามให้ประเมินค่า มุ่งให้นักเรียนได้พิจารณาคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ และตัดสินใจอย่างมีเหตุผล รู้จักตีราคาและประเมินค่าโดยใช้เนื้อหาหรือเรื่องราว และกฎเกณฑ์ที่เป็นจริงแล้วมาสนับสนุนความคิดเห็นของตน เช่น นักเรียนจะทำแบบเด็กในภาพใหม่ให้บอกเหตุผล

ค. เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนนจากแบบสังเกตทักษะการใช้คำถาม แบ่งเป็น

1. ทักษะการถามมี 10 ข้อ รวม 30 คะแนน มีรายละเอียดการให้

คะแนนดังนี้

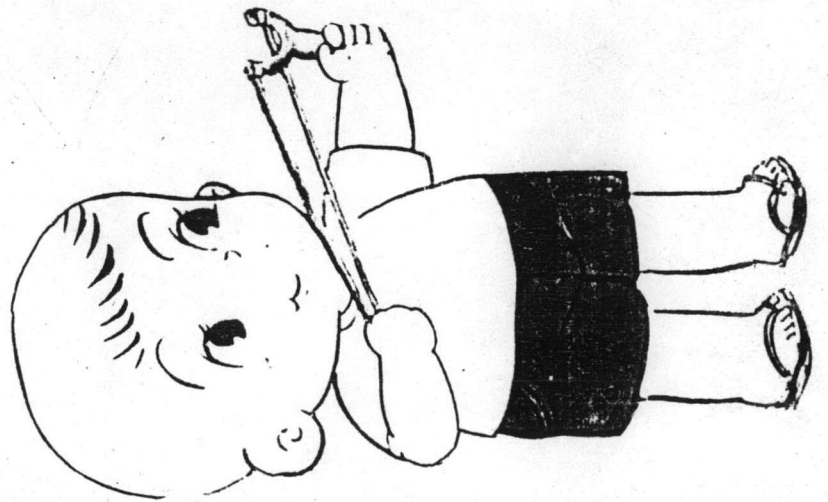
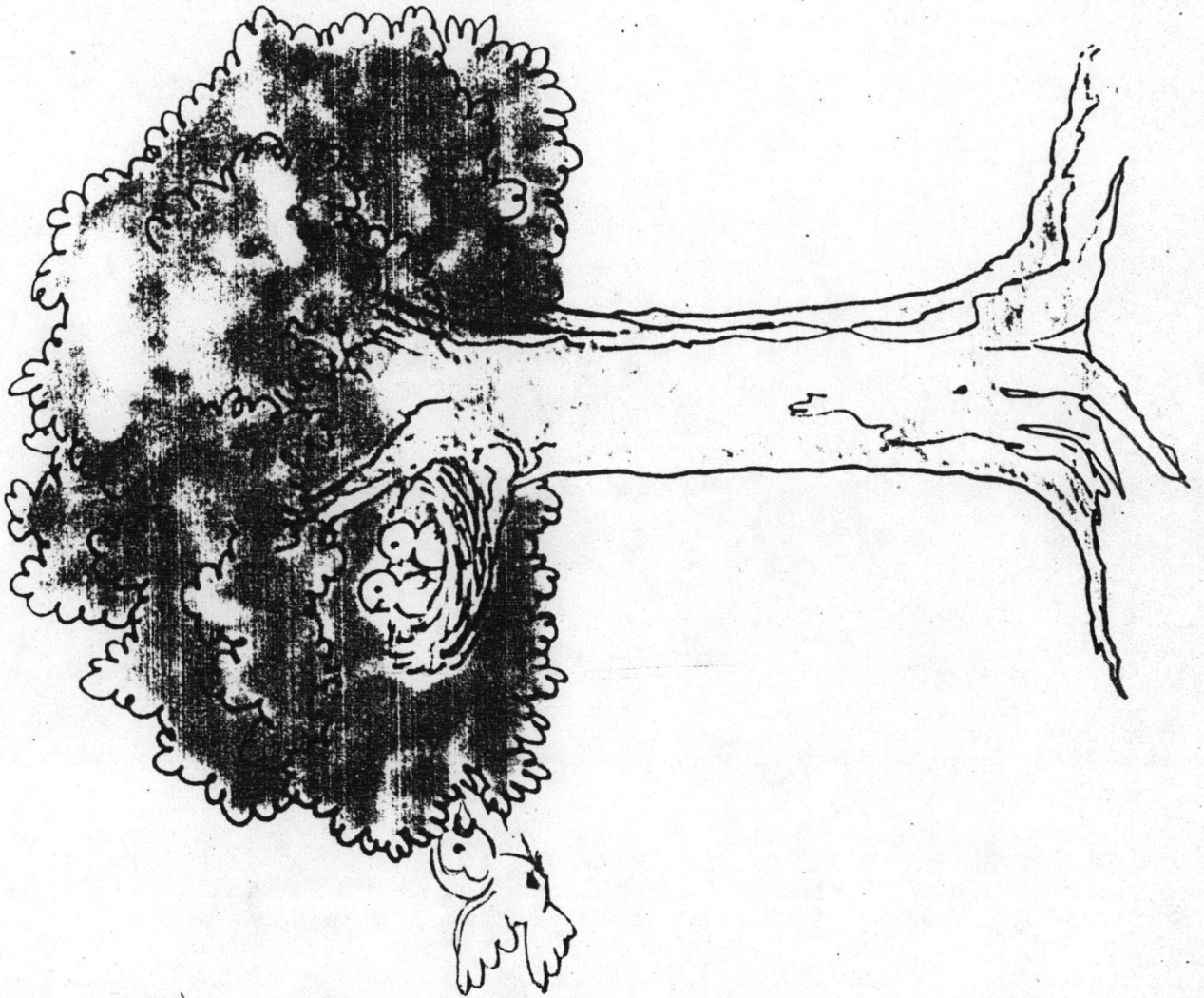
แต่ละพฤติกรรมที่เกิดมีความถี่ 7 ครั้งขึ้นไปได้	3	คะแนน
แต่ละพฤติกรรมที่เกิดมีความถี่ 4-6 ครั้ง	ได้	2
แต่ละพฤติกรรมที่เกิดมีความถี่ 1-3 ครั้ง	ได้	1

2. ประเภทของคำถาม มีรายละเอียดการให้คะแนน ดังนี้

คำถามระดับต่ำได้คำถามละ 1 คะแนน

คำถามระดับสูงได้คำถามละ 2 คะแนน

ภาคผนวก จ
ภาพสถานการณ์ประกอบการจัดคำถาม
และ
คำถามของครูปฐมวัย

ลักษณะของคำถามที่ครูปฐมวัยใช้ก่อนและหลังการศึกษาค้นคว้าแบบโปรแกรม

1. คำถามให้สังเกต

- ในภาพนี้นักเรียนเห็นอะไรบ้าง
- เด็กในภาพนี้มีกี่คน
- เด็กในภาพกำลังทำอะไร
- เด็กในภาพถืออะไรอยู่
- อะไรอยู่บนต้นไม้
- รังนกอยู่ที่ไหน
- ในภาพนี้มีนกทั้งหมดกี่ตัว
- จากภาพนี้ นักเรียนลองบอกชื่อนกมีรูปร่าง ลักษณะอย่างไร
- แม่นกมีลูกนกกี่ตัว
- ลูกนกอยู่ที่ไหน
- ตัวไหนเป็นแม่นก
- นกในภาพมีสีอะไร
- ต้นไม้สีอะไร
- เด็กในภาพแต่งตัวอย่างไร
- นกมีกี่ขา
- นกมีกี่ปีก
- นกมีกี่ตา
- นกที่ตัวกำลังบิน
- ท้องฟ้าสีอะไร

2. คำถามให้ทบทวนความจำ

- แม่นกออกลูกเป็นอะไรก่อน
- ก่อนเป็นตัวนกจะเป็นอะไร
- แม่นกกินไข่ของมันนานเท่าไร
- ใครเป็นผู้หาอาหารมาป้อนลูกนก
- ตัวไหนถ้าโตขึ้นจะเป็นอะไร
- นักเรียนเอาอะไรให้นักกิน
- นกอะไรที่พูดได้
- นกออกหากินเวลาใด
- ลูกนกร้องอย่างไร
- ลองทำเสียงนกชิคะ
- นกชอบทำรังที่ไหน
- ลัทธิปีกออกลูกเป็นอะไร

- นกมีปีกไว้ทำอะไร
  - ถ้าหนูเลี้ยงนกไว้ 3 ตัว นกบินมาอีก 1 ตัวรวมเป็นนกกี่ตัว
  - นกทั่วไปทำรังอยู่ที่ไหน
  - นกใช้อะไรทำรัง
  - ส่วนของต้นไม้ที่อยู่ในดินเรียกว่าอะไร
  - ต้นไม้อะไรบ้างที่นกชอบทำรังอยู่
  - แม่นกกับลูกนก รวมกันมีกี่ขา
3. คำถามให้บอกความหมายหรือคำจำกัดความ
- บ้านของนกเรียกอีกอย่างว่าอะไร
  - รังนกคืออะไร
  - ที่อยู่ของนกเรียกว่าอะไร
4. คำถามชี้บ่ง
- ตัวหนอน ผัก และดอกไม้ อะไรเป็นอาหารที่นกชอบ
  - ปีก หาง และเท้า ส่วนไหนที่ทำให้นกบินได้เร็ว
  - ตัวหนอน มด และผีเสื้อ อะไรที่นกชอบมาก
5. คำถามถามนำ
- ในภาพอากาศแจ่มใสหรือมีดครึ้ม
  - ท้องฟ้ากับพื้นดินอะไรอยู่สูงกว่ากัน
  - ต้นไม้ใบหนากิ่งก้านเยอะ ลูกนกในรังจะร้อนหรือเย็น
  - ต้นไม้ในภาพมีขนาดใหญ่หรือเล็ก
  - บ้านนกมีเสาไหม
  - ลูกนกออกจากไข่ครั้งแรกมีขนหรือไม่
  - ลูกนกสร้างบ้านเองได้ไหม
  - เด็กในภาพเป็นเด็กดีหรือไม่
  - ลูกนกมีปีกหรือยัง
  - นักเรียนคิดว่าพ่อแม่ของนก รักลูกของมันหรือไม่
  - ถ้าแม่นกตาย ลูกนกจะได้กินอาหารไหม
  - รังนกอยู่บนต้นไม้ใช่หรือไม่
  - ถ้าเด็กในภาพเป็นเด็กดี แม่นกจะตายไหม
  - นักเรียนเคยเห็นนกหรือเปล่า
  - นักเรียนอยากวาดรูปนกไหม
  - เด็กคนไหนผมสั้นหรือยาว
  - แม่นกกับลูกนกเปรียบเหมือนเด็กกับใคร
  - ถ้านักเรียนเป็นเด็กคนนี้จะยิงนกไหม

- เด็กเล่นหนังสือดีไหม
  - ถ้าเด็กคนนี้บอกว่าเขาไม่ได้ยิงนก นักเรียนจะเชื่อไหม
  - นกทำรังเปรียบเหมือนคนสร้างอะไร
  - นกมีประโยชน์ให้หรือไม่
  - รักเรียนคิดว่าการยิงนกดีหรือไม่
  - การกระทำของเด็กคนนี้ได้ไหม
  - ถ้านกไม่มีปีกจะบินได้ไหม
  - การยิงนกผิดศีลหรือเปล่า
  - นกเป็นสัตว์หรือคน
  - นกตัวเล็กเป็นอะไรกับนกตัวใหญ่
  - ปากนกเหมือนปากคนไหม
  - เราจะช่วยแม่นกเอาอาหารให้ลูกนกได้ไหม
  - เด็กอยู่ใกล้หรือไกลต้นไม้
6. คำถามเร้าความสนใจ
- นักเรียนพร้อมที่จะดูรูปภาพนี้หรือยัง
  - ใครเคยเลี้ยงนกบ้าง
  - บ้านใครมีหนังสือดีบ้าง
  - ใครอยากรู้เรื่องของนกบ้าง
  - ใครอยากฟังนิยายบ้าง
  - ใครยังไม่เคยเห็นหนังสือดีมาก่อน
7. คำถามให้อธิบาย
- ทำไมนักเรียนคิดว่าเด็กในภาพจะยิงนก
  - ทำไมแม่นกจะต้องสร้างรังนกไว้บนกิ่งไม้
  - ถ้านักเรียนอยากเป็นคนที่มีเมตตา กรุณาต่อสัตว์ นักเรียนจะต้อง
- ทำอย่างไร
- แม่นกสร้างรังอย่างไร
  - ทำไมลูกนกจึงไม่บินออกไปหากินเอง
  - เพราะเหตุใดเด็ก ๆ จึงชอบยิงนก
  - ถ้านักเรียนเห็นนกจะยิงไหม เพราะเหตุใด
8. คำถามให้เปรียบเทียบ
- แม่นกกับลูกนกมีอะไรที่เหมือนกันบ้าง
  - ไช้กับไข้ไก่ต่างกันอย่างไร
  - นกกับคนมีอะไรเหมือนกันบ้าง
  - บ้านของคนกับรังนกต่างกันอย่างไร

- นักเรียนสังเกตเห็นว่า แม่นักกับลูกนกต่างกันอย่างไร
- 9. คำถามให้จำแนกประเภท
  - จากภาพนก กระต่าย ไก่ แมว และหมา ถ้าครูจะให้ให้นักเรียน แยกภาพเป็นสองกอง นักเรียนจะทำอย่างไร

10. คำถามให้ยกตัวอย่าง

- ให้บอกชื่ออาหารที่นกชอบกิน คนละ 1 อย่าง
- ให้บอกชื่อนกที่นักเรียนรู้จัก
- ขนนกเอามาทำอะไรได้บ้าง

11. คำถามให้วิเคราะห์

- สัตว์ที่สลายงามนอกจากนกแล้ว นักเรียนรู้จักสัตว์อะไรอีก
- ถ้าแม่นกถูกเด็กเกเรยิง จะเป็นอย่างไร
- ทำไมแม่นกจึงต้องออกไปหาอาหาร
- เด็กเกเรชอบทำอะไรบ้าง
- ถ้านักเรียนอยากเป็นเด็กดี จะต้องทำอะไรบ้าง
- นักเรียนคิดว่า ในรังนกที่เห็นเดิมมีไข่กี่ฟอง
- นกมีประโยชน์อย่างไรบ้าง
- ต้นไม้มีประโยชน์อย่างไร
- ทำไมลูกนกจึงบินไม่ได้
- ถ้านกสร้างรังไว้ที่พื้นดินจะเป็นอย่างไร
- ถ้านักเรียนมีหนังสือดี จะเอาไว้ทำอะไร
- ทำไมเด็กคนนี้จึงเป็นเด็กเกเร
- ถ้านักเรียนไปพบลูกนกตกจากรัง นักเรียนจะทำอย่างไร

12. คำถามให้สังเคราะห์

- ถ้าแม่นกพูดภาษาคนได้ มันจะพูดกับเด็กคนนั้นว่าอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าแม่นกไปไหนมา
- ถ้าต้นไม้เดินได้จะเป็นอย่างไร
- นักเรียนจะตั้งชื่อภาพนี้ว่าอย่างไร
- ถ้าที่บ้านของนักเรียนมีแม่นกพาลูกนกมาอาศัยอยู่ นักเรียน

จะทำอย่างไร

- ถ้าเด็ก ๆ ขาดแม่จะเป็นอย่างไร
- นักเรียนคิดว่า แม่นกจะรู้สึกอย่างไรถ้าเห็นลูกนกถูกยิง
- ถ้านักเรียนพบเด็กกำลังจะยิงนก นักเรียนจะทำอย่างไร
- ถ้าลูกนกไม่มีแม่นกคอยดูแล ลูกนกจะเป็นอย่างไร

อย่างไร

- ถ้านักเรียนไปพบลูกนกร้องหาแม่ ลูกนกกำลังหิว นักเรียนจะทำ
  - ถ้านักเรียนเป็นแม่นกและถูกเด็กยิง จะรู้สึกอย่างไร
  - ถ้านักเรียนเป็นแม่นกจะสร้างรังไว้ที่ไหนจึงจะปลอดภัย
13. คำถามให้ประเมินค่า
- นักเรียนคิดว่าเด็กในภาพเป็นคนอย่างไร
  - รักเรียนอยากเป็นเหมือนเด็กคนนี้หรือไม่ เพราะเหตุใด
  - นักเรียนจะเอาอย่างเด็กในภาพหรือไม่ เพราะเหตุใด
  - การกระทำของเด็กในภาพเป็นอย่างไร

คำถามที่ไม่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย

ก. ด้านเนื้อหาและคำศัพท์

- การฆ่าสัตว์ผิดศีลข้อไหน
- คนกับนกมีความเป็นอยู่เหมือนกันไหม
- ถ้าพ่อแม่ตายจะมีใครมาอุปการะเราไหม
- ภาพนี้เกี่ยวกับด้านจิตใจของนักเรียนอย่างไร

ข. ด้านการใช้ภาษา เรียงคำในประโยคไม่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์

ใช้ภาษาไม่ถูกต้อง พุดกำกวม คำถามซ้อนคำถาม

- ถ้านัดเรียนอยากให้ลูกนกไม่ร้อง จะทำอย่างไร
- ต้นไม้กับพื้นดินอันไหนอยู่สูงอยู่ต่ำ
- การยิงนกเป็นการอะไรสัตว์
- คนที่นับถือศาสนาพุทธไม่ให้ทำอะไร
- คนที่ชอยยิงนกเป็นอะไร
- นกทำอะไรเราหรือไม่
- แม่นกบินไปหรือบินมา
- นกทำให้โลกเป็นอย่างไร
- รังเป็นอะไรของนก
- ใครว่า อันไหนเป็นแม่นก อันไหนเป็นลูกนก
- อะไรอยู่บนต้นไม้ก็ตัว

ประวัติผู้เขียน

นางสาว จินตนา ปรีดานันต์ เกิดวันที่ 19 มิถุนายน พ.ศ. 2495 สำเร็จ
การศึกษาระดับมัธยมศึกษา จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อ พ.ศ. 2520 สำเร็จ
ศึกษาศาสตร์บัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เมื่อ
พ.ศ. 2528 หน้าที่ตำแหน่งงานในปัจจุบัน อาจารย์ 1 ระดับ 5 โรงเรียนอนุบาลเชียงราย
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

